ความสัมพันธ์ระหว่างการเรียนรู้ตลอดชีวิต คุณลักษณะของงานกับความสามารถในการปฏิบัติงานของพยาบาลวิชาชีพในโรงพยาบาลศูนย์ในจังหวัดชลบุรี

ยุพเรศ มาตาพิทักษ์

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรพยาบาลศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชาการบริหารการพยาบาล
คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา
สิงหาคม 2560
ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยบูรพา

คณะกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์และคณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ ได้พิจารณาวิทยานิพนธ์ของ ยุพเรศ มาตาพิทักษ์ ฉบับนี้แล้ว เห็นสมควรรับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรพยาบาลศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการพยาบาล ของมหาวิทยาลัยบูรพาได้

คณะกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์

..... อาจารย์ที่ปรึกษาหลัก
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อารีรัตน์ ขำอยู่)

..... อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม
(รองศาสตราจารย์ ดร.นุจรี ไชยมงคล)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

..... ประธาน
(นาวาเอกหญิง ดร. ธนพร แย้มสุดา)

..... กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อารีรัตน์ ขำอยู่)

..... กรรมการ
(รองศาสตราจารย์ ดร.นุจรี ไชยมงคล)

..... กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.นฤมล ธีระรังสิกุล)

คณะพยาบาลศาสตร์อนุมัติให้รับวิทยานิพนธ์ฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรพยาบาลศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการพยาบาล ของมหาวิทยาลัยบูรพา

..... คณบดีคณะพยาบาลศาสตร์
(รองศาสตราจารย์ ดร.นุจรี ไชยมงคล)
วันที่ 25 เดือน มีนาคม พ.ศ. 2560

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลงได้ด้วยดีจากความกรุณาและการดูแลอย่างดียิ่ง จาก ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อารีรัตน์ ขำอยู่ ซึ่งเป็นอาจารย์ที่ปรึกษาหลัก รองศาสตราจารย์ ดร.นุจรี ไชยมงคล ซึ่งเป็นอาจารย์ที่ปรึกษาร่วม ที่กรุณาเสียสละเวลาให้คำปรึกษาแนะนำแนวทางที่ถูกต้องในการทำวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ ตลอดจนให้ข้อเสนอแนะ และปรับปรุงแก้ไขข้อบกพร่องต่าง ๆ ด้วยความละเอียดถี่ถ้วนและเอาใจใส่ด้วยดีเสมอมา ผู้วิจัยรู้สึกซาบซึ้งในความกรุณาของอาจารย์ทั้งสองท่านเป็นอย่างยิ่ง จึงขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูงไว้ ณ โอกาสนี้

ขอกราบขอบพระคุณ นาวาเอกหญิง ดร.ธนพร แย้มสุดา ประธานในการสอบวิทยานิพนธ์ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.นฤมล ธีระรังสิกุล กรรมการสอบวิทยานิพนธ์ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อารีรัตน์ ขำอยู่ อาจารย์ที่ปรึกษาหลัก รองศาสตราจารย์ ดร.นุจรี ไชยมงคล อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม ที่กรุณาให้ความรู้ ให้คำปรึกษา ตรวจแก้ไขและวิจารณ์ผลงาน ทำให้งานวิจัยมีความสมบูรณ์ยิ่งขึ้น และผู้ทรงคุณวุฒิทุกท่านที่ให้ความอนุเคราะห์ในการตรวจสอบ รวมทั้งให้คำแนะนำในการแก้ไขเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยให้มีคุณภาพ ขอกราบขอบพระคุณคณาจารย์คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพาทุกท่านที่ได้ประสิทธิ์ประสาทวิชาความรู้และแบ่งปันประสบการณ์ที่มีค่ายิ่งแก่ผู้วิจัย

ขอขอบพระคุณ ผู้อำนวยการโรงพยาบาลศูนย์จังหวัดชลบุรี และผู้บริหารฝ่ายการพยาบาลทุกท่านที่ให้โอกาสในการศึกษา รวมทั้งเพื่อนร่วมงานและผู้ที่เกี่ยวข้องทุกท่านในโรงพยาบาลที่ทำการศึกษาที่ให้ความกรุณาอำนวยความสะดวกในการเก็บรวบรวมข้อมูล และกลุ่มตัวอย่างที่ให้ความร่วมมือตอบแบบสอบถามในการวิจัยครั้งนี้ สุดท้ายขอขอบพระคุณครอบครัวที่ให้การสนับสนุนคอยห่วงใยและเป็นกำลังใจที่สำคัญยิ่ง ขอขอบคุณเพื่อน ๆ พยาบาล เพื่อนร่วมหลักสูตรระดับบัณฑิตศึกษาทุกท่านที่คอยให้การช่วยเหลือ เอื้ออาทร และให้กำลังใจมาโดยตลอดจนทำให้วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลุล่วงด้วยดี ผู้วิจัยรู้สึกซาบซึ้งในความกรุณาที่ได้รับจากทุก ๆ ท่านที่กล่าวมา จึงกราบขอบพระคุณอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

ยุพเรศ มาตาพิทักษ์

53920644:สาขาวิชา: การบริหารการพยาบาล, พย.ม. (การบริหารการพยาบาล)
คำสำคัญ: การเรียนรู้ตลอดชีวิต/ คุณลักษณะของงาน/ ความสามารถในการปฏิบัติงาน/ พยาบาลวิชาชีพ

ยุพเรศ มาตาพิทักษ์: ความสัมพันธ์ระหว่างการเรียนรู้ตลอดชีวิต คุณลักษณะของงานกับความสามารถในการปฏิบัติงานของพยาบาลวิชาชีพในโรงพยาบาลศูนย์ในจังหวัดชลบุรี (RELATIONSHIPS BETWEEN LIFELONG LEARNING, JOB CHARACTERISTICS, AND JOB PERFORMANCE AMONG PROFESSIONAL NURSES IN A REGIONAL HOSPITAL IN CHONBURI PROVINCE) คณะกรรมการผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์: อารีรัตน์ ขำอยู่, D.S.N., นุจรี ไชยมงคล, Ph.D, 62 หน้า. ปี พ.ศ. 2560.

ความสามารถในการปฏิบัติงานของพยาบาลวิชาชีพ มีความสำคัญต่อคุณภาพการให้บริการการพยาบาล การวิจัยเชิงพรรณนาหาความสัมพันธ์ครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาความสามารถในการปฏิบัติงาน และศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการเรียนรู้ตลอดชีวิต และคุณลักษณะของงานกับความสามารถในการปฏิบัติงานของพยาบาลวิชาชีพในโรงพยาบาลศูนย์จังหวัดชลบุรี กลุ่มตัวอย่างเป็นพยาบาลวิชาชีพที่ มีประสบการณ์การปฏิบัติงานอย่างน้อย 1 ปี และไม่มีตำแหน่งผู้บริหารทางการพยาบาลจำนวน 266 คน ได้จากการสุ่มอย่างง่าย เครื่องมือรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลส่วนบุคคล การเรียนรู้ตลอดชีวิต คุณลักษณะของงาน และความสามารถของผู้ปฏิบัติงาน ซึ่งแบบสอบถาม 3 ส่วนหลังมีค่าสัมประสิทธิ์แอลฟ่าของครอนบาคเท่ากับ .86, .89 และ .89 ตามลำดับ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลคือ สถิติพรรณนาและสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เพียร์สัน

ผลการวิจัยพบว่า กลุ่มตัวอย่างมีคะแนนเฉลี่ยความสามารถในการปฏิบัติงานโดยรวมอยู่ในระดับมาก (M = 3.87, SD = 0.56) และมีคะแนนเฉลี่ยของรายด้านทุกด้านอยู่ในระดับมาก โดยด้านการเป็นผู้นำมีคะแนนเฉลี่ยสูงที่สุด (M = 3.99, SD = 0.47) และด้านการสอนผู้ป่วยและญาติมีคะแนนเฉลี่ยน้อยที่สุด (M = 3.80, SD = 0.40) นอกจากนั้นความสามารถในการปฏิบัติงานของกลุ่มตัวอย่างมีความสัมพันธ์ทางบวกในระดับปานกลางอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติกับการเรียนรู้ตลอดชีวิต (r = .50, p = .001) และคุณลักษณะของงาน (r = .65, p = .001)

ผลการวิจัยเสนอแนะว่า ผู้บริหารควรให้ความสำคัญกับคุณลักษณะของงาน และควรส่งเสริมให้มีการเรียนรู้ตลอดชีวิต เพื่อให้พยาบาลวิชาชีพมีความสามารถในการปฏิบัติงานที่มีประสิทธิภาพมากขึ้น

53920644: MAJOR: NURSING ADMINSITRATION; M.N.S. (NURSING ADMINSITRATION)
KEYWORDS: LIFELONG LEARNING/ JOB CHARACTERISTICS/ JOB PERFORMANCE/ PROFESSIONAL NURSES

YUPAREJ MATAPITUK: RELATIONSHIPS BETWEEN LIFELONG LEARNING, JOB CHARACTERISTICS AND JOB PERFORMANCE AMONG PROFESSIONAL NURSES IN A REGIONAL HOSPITAL IN CHONBURI PROVINCE. ADVISORY COMMITTEE: AREERUT KHUMYU, D.S.N., NUJJAREE CHAIMONGKOL, Ph.D, 62 P., 2017.

Job performance among professional nurses is essential for service quality in nursing care. Objectives of this descriptive correlational study were to examine job performance and to investigate its relationships with lifelong learning and job characteristics among professional nurses working in a regional hospital, Chonburi hospital. Participants were 266 professional nurses having experience in nursing practice for at least one year and not having any administration position. There were selected by simple random technique. Data were collected by questionnaires related to personal characteristics, lifelong learning, job characteristics, and job performance. Conbach alpha coeffcients of the latter three questionnaires were .86, .89, and .89, respectively. Data were analyzed by descriptive statistics and Peason correlation coefficient.

Results revealed that participants had mean score of overall job performance at a good level (M = 3.87, SD = 0.56). Mean scores of all dimensions, also, were at good levels. Mean score of leadership dimension were highest (M = 3.99, SD = 0.47) whereas mean score of teaching patient and their relative dimension were lowest (M = 3.80, SD = 0.40). Their job performance was significantly and positively associated with their lifelong learning (r = .50, p = .001), and job characteristics (r= .65, p = .001).

Findings suggest that administrators would be aware of professional nurses' job characteristics and would promote their lifelong learning. It might increase effectiveness of nurses' job performance.

สารบัญ

หน้า

บทคัดย่อภาษาไทย ..... ง

บทคัดย่อภาษาอังกฤษ ..... จ

สารบัญ ..... ฉ

สารบัญตาราง ..... ซ

สารบัญภาพ ..... ฌ

บทที่

1 บทนำ 1

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา 1

วัตถุประสงค์การวิจัย 4

สมมติฐานการวิจัย 4

กรอบแนวคิดในการวิจัย 4

ขอบเขตของการวิจัย 5

นิยามศัพท์เฉพาะ 6

2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง 7

ความสามารถในการปฏิบัติงานของพยาบาลวิชาชีพ 7

ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับความสามารถในการปฏิบัติงานของพยาบาลวิชาชีพ 10

3 วิธีดำเนินงานวิจัย 16

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง 16

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย 17

การตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือการวิจัย 20

การพิทักษ์สิทธิของกลุ่มตัวอย่าง 20

การเก็บรวบรวมข้อมูล 21

การวิเคราะห์ข้อมูล 22

4 ผลการวิจัย 23

ตอนที่ 1 ข้อมูลส่วนบุคคล 23

ตอนที่ 2 ความสามารถในการปฏิบัติงาน การเรียนรู้ตลอดชีวิต และคุณลักษณะงานของพยาบาลวิชาชีพ 25

สารบัญ (ต่อ)

บทที่ หน้า

ตอนที่ 3 ความสัมพันธ์ระหว่างคุณลักษณะของงาน การเรียนรู้ตลอดชีวิต กับความสามารถในการปฏิบัติงานของพยาบาลวิชาชีพ 27

5 สรุป และอภิปรายผล 28

สรุปผลการวิจัย 28

อภิปรายผลการวิจัย 29

ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้ 31

ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป 32

บรรณานุกรม 33

ภาคผนวก 36

ภาคผนวก ก 37

ภาคผนวก ข 41

ภาคผนวก ค 54

ประวัติย่อของผู้วิจัย 62

สารบัญตาราง

ตารางที่		หน้า
1	การเลือกกลุ่มตัวอย่างจากประชากรในแต่ละแผนก	17
2	จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามข้อมูลส่วนบุคคล	23
3	ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความสามารถในการปฏิบัติงานการเรียนรู้ตลอดชีวิต และคุณลักษณะงานของพยาบาลวิชาชีพ โดยรวมและรายด้าน	25
4	ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับคุณลักษณะงานของพยาบาลวิชาชีพ โดยรวมและรายด้าน	26
5	ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับการเรียนรู้ตลอดชีวิตของพยาบาลวิชาชีพ โดยรวมและรายด้าน	26
6	ความสัมพันธ์ระหว่างคุณลักษณะของงาน การเรียนรู้ตลอดชีวิตกับความสามารถในการปฏิบัติงานของพยาบาลวิชาชีพ	27
7	ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความสามารถในการปฏิบัติงานของพยาบาลวิชาชีพ จำแนกตามรายข้อ	55
8	ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับคุณลักษณะของงานของพยาบาลวิชาชีพ จำแนกตามรายข้อ	58
9	ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับการเรียนรู้ตลอดชีวิตของพยาบาวิชาชีพ จำแนกตามรายข้อ	60

สารบัญภาพ

ภาพที่		หน้า
1	กรอบแนวคิดในการวิจัย	5

บทที่ 1
บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

ท่ามกลางสภาวะเศรษฐกิจในสังคมปัจจุบัน ล้วนเต็มไปด้วยการแข่งขันกันในความเป็นผู้นำทางด้านความเจริญทางด้านเทคโนโลยีและความก้าวล้ำในทางการแพทย์และการบริการทางด้านสาธารณสุข ทำให้เกิดการพัฒนาคุณภาพการบริการกันอย่างกว้างขวาง มากมาย และเป็นที่มาของการตรวจสอบตามมาตรฐานในสถานพยาบาลต่าง ๆ อยู่ตลอดเวลา เพื่อให้สถานพยาบาลต่าง ๆ มีความพร้อมและมีการบริการได้คุณภาพตามมาตรฐานที่กำหนด การพัฒนาระบบการบริการทางการพยาบาลให้มีความปลอดภัยและมีคุณภาพ จึงถือได้ว่ามีความสำคัญอย่างยิ่งในการให้บริการด้านสุขภาพ และควรให้ความสำคัญกับความปลอดภัยของผู้ป่วยในทุกกระบวนการเป็นอย่างยิ่ง (สถาบันรับรองคุณภาพสถานพยาบาล, 2557)

ความสามารถในการปฏิบัติการพยาบาลของพยาบาลวิชาชีพ เป็นสิ่งสำคัญที่จะทำให้พยาบาลสามารถให้บริการได้อย่างมีคุณภาพ ช่วยเพิ่มความปลอดภัยและความพึงพอใจให้ผู้ป่วยตลอดจนช่วยให้องค์กรเติบโตและมีชื่อเสียงในด้านที่ดี เพราะหากพยาบาลวิชาชีพปราศจากความสามารถในการปฏิบัติงานแล้ว จะทำให้เกิดผลกระทบต่าง ๆ มากมายกับองค์กร เช่น การร้องเรียนพฤติกรรมบริการ การร้องเรียนการบริการพยาบาลที่ผิดมาตรฐาน ผิดจรรยาบรรณวิชาชีพ และจากปัญหาความขาดแคลนพยาบาลในประเทศไทยที่เป็นปัญหาต่อเนื่องยาวนาน และปัญหาเรื่องการไม่มีตำแหน่งข้าราชการรองรับ ทำให้เกิดการสูญเสีย และลาออกของพยาบาลจำนวนมาก ส่งผลให้หน่วยงานต้องกำหนดให้พยาบาลปฏิบัติงานล่วงเวลามากขึ้นถึงวันละ 16 ชั่วโมง ไม่ต่ำกว่า 7 วัน ใน 1 เดือน รวมถึงการปฏิบัติงานในช่วงกลางคืน ซึ่งเป็นช่วงเวลาที่ร่างกายต้องการพักผ่อน ทำให้ส่งผลต่อสุขภาพของพยาบาล ก่อให้เกิดความเหนื่อยล้าและความเครียด ส่งผลกระทบต่อความสามารถในการปฏิบัติงาน และมีการปฏิบัติงานผิดพลาดได้ง่ายขึ้น (สภาการพยาบาล, 2556)

นอกจากนี้ จากรายงานในประเทศที่พัฒนาแล้วพบว่า ในการเข้ารับการรักษาในโรงพยาบาลของผู้ป่วยจำนวน 1 ใน 10 คน จะได้รับผลกระทบหรืออันตรายจากข้อผิดพลาดและเหตุการณ์ความคลาดเคลื่อนอันไม่พึงประสงค์ กลายเป็นปัญหาด้านความปลอดภัยแก่ผู้ป่วยในระบบการบริการทางสุขภาพ โดยเฉพาะอย่างยิ่งอุบัติการณ์เหล่านี้ได้มีแนวโน้มการเกิดสูงขึ้นเรื่อย ๆ ในกลุ่มประเทศที่กำลังพัฒนา ก่อให้เกิดปัญหาทางสาธารณสุขที่มีความรุนแรงมากระดับโลก World Health Organization:WHO (2002) สำหรับในประเทศไทยพบว่ามีการร้องเรียน

เพื่อขอค่าชดเชยค่าบริการทางการแพทย์ โดยผู้รับบริการทางการพยาบาลที่ได้รับความเสียหายและผลกระทบจากการได้รับบริการที่ผิดพลาด ได้ยื่นคำร้องเพื่อขอค่าชดเชยเป็นจำนวน 1,112 ราย และได้รับการจ่ายค่าชดเชยเป็นจำนวนถึง 931 ราย คิดเป็นร้อยละ 83.73 ของจำนวนผู้ยื่นคำร้องขอค่าชดเชยทั้งหมด รวมเป็นจำนวนเงินมากถึง 218.44 ล้านบาท (สำนักงานหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ ปี, 2557)

พยาบาลวิชาชีพเป็นทรัพยากรบุคคล ซึ่งนับเป็นกุญแจสำคัญต่อการการพัฒนาคุณภาพองค์กรให้มีประสิทธิภาพตามการรับรองคุณภาพสถานพยาบาลในประเทศไทย และมาตรฐาน JCI (Joint Commission International) ในการให้บริการ องค์กรจึงต้องมีการพัฒนาพยาบาลวิชาชีพให้มีความรู้ ความสามารถ และทักษะในการปฏิบัติงานให้ได้อย่างเต็มศักยภาพ ตามนโยบายและเป้าหมายที่องค์กรกำหนด ดังนั้นความสามารถในการปฏิบัติงานของพยาบาลวิชาชีพ จึงจำเป็นต้องพัฒนาคุณภาพบริการขององค์การ

ความสามารถในการปฏิบัติงานของพยาบาล หมายถึง การกระทำกิจกรรมที่ได้รับมอบหมายด้วยการคิดอย่างมีวิจารณญาณเพื่อการดูแลผู้ป่วย โดยอาศัยทั้งความรู้ ทักษะ ประสบการณ์ และความรับผิดชอบ มีการติดต่อสื่อสาร และการปฏิบัติการพยาบาลด้วยความเอื้ออาทร ภายใต้ขอบเขตของสถานบริการสุขภาพ ให้ประสบความสำเร็จ ความสามารถในการปฏิบัติงานของพยาบาลวิชาชีพ หมายถึง ที่มีผลต่อการทำงานได้ดีและมีประสิทธิภาพ ตามแนวคิดของ Schwirian (1978) มี 6 ด้าน ได้แก่ ด้านการเป็นผู้นำ ด้านการสร้างสัมพันธภาพและการติดต่อสื่อสาร ด้านการดูแลผู้ป่วยในระยะวิกฤติและฉุกเฉิน ด้านการสอนและการให้ความร่วมมือ ด้านการวางแผนและการประเมินผลการปฏิบัติการพยาบาล และด้านการพัฒนาตนเองด้านวิชาชีพ ซึ่งความสามารถในการปฏิบัติงานขึ้นอยู่กับปัจจัยด้านบุคคล และปัจจัยด้านสถานการณ์ (McCormick & Ligen, 1985)

คุณลักษณะของงานเป็นปัจจัยด้านสถานการณ์ที่มีผลต่อความสามารถในการปฏิบัติงานตามแนวคิดของแฮคแมนและโอลด์แฮม (Hackman & Oldham, 1980) ซึ่งประกอบด้วย ความหลากหลายในการใช้ทักษะในงาน ความมีเอกลักษณะของงาน ความสำคัญของงาน ความมีอิสระในงาน และผลป้อนกลับของงานที่สำคัญงานด้านการพยาบาลเป็นงานที่ต้องมีความรับผิดชอบหลายด้าน ต้องกระทำต่อชีวิตผู้อื่นจึงผิดพลาดไม่ได้ และเพื่อป้องกันความผิดพลาดจึงต้องมีการตรวจสอบและควบคุมอย่างเคร่งคัด องค์การที่มีโครงสร้างการบริหารงานที่ดี ผู้บริหารต้องจัดสรรบุคลากรให้เหมาะสมกับงาน เพื่อให้ได้ผลงานที่มีประสิทธิภาพและประสิทธิผล คุณลักษณะของงานที่ดีจะเป็นผลให้เกิดแรงจูงใจ ผู้ปฏิบัติรับรู้ได้ว่า งานที่มีคุณค่าเกิดความต้องการในการทุ่มเททำงาน หรือพยายามทำให้การทำงานมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

(Schermerhorn, 1996) ซึ่งประโยชน์ที่สะท้อนกลับมาก็คือผลลัพธ์ของความสามารถในการปฏิบัติงานทางการพยาบาลที่มีคุณภาพ สอดคล้องกับผลงานวิจัยของ รังสิมา ศรีสุพรรณ (2547) ที่พบว่า คุณลักษณะของงานมีความสัมพันธ์ทางบวกกับการปฏิบัติงานตามการรับรู้ของพยาบาลวิชาชีพโรงพยาบาลทั่วไป สังกัดกระทรวงสาธารณสุข (r = .66) และ นลินี เกิดประสงค์ (2547) ที่พบว่า คุณลักษณะของงานมีความสัมพันธ์ทางบวกกับการปฏิบัติงานของพยาบาลวิชาชีพศูนย์สุขภาพชุมชน ภาคเหนือตอนล่าง (r = .25)

การเรียนรู้ตลอดชีวิตนั้น เป็นปัจจัยด้านบุคคล และเป็นกุญแจสำคัญในการเพิ่มความสามารถในการปฏิบัติงาน (Huggins, 2003) เพราะเหตุที่ว่าการเรียนรู้ตลอดชีวิตเป็นการพัฒนาตนเอง เพื่อเสริมสร้างความสามารถในตนเอง ด้วยการเรียนรู้จากการอ่านหนังสือ ตลอดจนมีการติดตามความรู้และวิทยาการใหม่ ๆ ความกระตือรือร้นที่จะเรียนรู้สิ่งใหม่จะช่วยเพิ่มความสามารถในการปฏิบัติงาน และเกิดการทำงานที่มีคุณภาพดีได้ ธิดานุช เพียรชูชัย (2558) ศึกษาพบว่า การเรียนรู้ตลอดชีวิต มีความสัมพันธ์ทางบวกกับความสามารถในการปฏิบัติงานของพยาบาลวิชาชีพในโรงพยาบาลสังกัดกระทรวงกลาโหม (r = .462)

โรงพยาบาลศูนย์ในจังหวัดชลบุรี นับเป็นหน่วยงานที่ให้บริการด้านสุขภาพที่ผ่านการรับรองคุณภาพจากสถาบันมาตรฐานทั้งในภาครัฐ ภาคเอกชน รวมถึงภาคเอกชนระดับนานาชาติ ทำให้ต้องมีการพัฒนาคุณภาพการบริการอย่างต่อเนื่อง เพื่อการธำรงรักษามาตรฐานการพยาบาลให้มีความยั่งยืน ด้วยทีมบุคคลากรที่ต้องได้รับการพัฒนาด้านการทำงานเป็นทีมภายใต้ระบบบริหารจัดการและการกำกับติดตามมาตรฐาน จึงต้องมีการพัฒนาความสามารถในการปฏิบัติงานของบุคคลากรให้มีคุณภาพการบริการที่ดี และมีประสิทธิภาพ ตอบสนองและสอดรับไปกับนโยบายการพัฒนาของประเทศในการรองรับบทบาทของสถานบริการในเขตเศรษฐกิจพิเศษตามนโยบายของรัฐบาล และนโยบายของโรงพยาบาล เพื่อมุ่งสู่ความเป็นเลิศด้านการบริการ และเพื่อให้ผู้ป่วยและผู้รับบริการปลอดภัย มีความพึงพอใจจากสถิติการรายงานอุบัติการณ์ข้อผิดพลาดในการทำงาน มีจำนวนการเกิดอุบัติการณ์ในปี พ.ศ. 2558 จำนวน 13,310 ครั้ง และเพิ่มขึ้นเป็น 16,623 ครั้ง ในปี พ.ศ. 2559 (ศูนย์พัฒนาคุณภาพ โรงพยาบาลชลบุรี, 2560)

จากสภาพปัญหาการเกิดอุบัติการณ์ความเสี่ยงทางคลินิก และข้อร้องเรียนจากความไม่ปลอดภัยในการได้รับการบริการพยาบาลในโรงพยาบาล ส่งผลต่อคุณภาพและมาตรฐานการบริการ ทำให้เพิ่มค่าใช้จ่ายของโรงพยาบาล ในการที่จะต้องจ่ายค่าชดเชยกรณีถูกฟ้องร้องหรือร้องเรียนจากการบริการที่ไม่ได้ตามมาตรฐาน และจากการทบทวนวรรณกรรมงานวิจัยเกี่ยวกับความสามารถในการปฏิบัติงานของพยาบาลวิชาชีพ ยังไม่พบรายงานการศึกษาในโรงพยาบาลศูนย์ที่ผ่านการตรวจรับรองคุณภาพจากสถาบันทั้งในและต่างประเทศมาแล้ว แต่ยังพบว่า มีจำนวนอุบัติการณ์ความเสี่ยง

และเหตุอันไม่พึงประสงค์ ซึ่งนับวันมีแนวโน้มที่สูงขึ้นเรื่อย ๆ รวมถึงโรงพยาบาลที่ผู้วิจัยศึกษา ดังนั้นผู้วิจัยจึงต้องการศึกษาความสามารถในการปฏิบัติงานของพยาบาลวิชาชีพในโรงพยาบาลศูนย์ จังหวัดชลบุรี และปัจจัยที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ การเรียนรู้ตลอดชีวิต และคุณลักษณะของงาน เพื่อใช้เป็นข้อมูลในการวางแผน และให้การสนับสนุนให้พยาบาลวิชาชีพให้มีความสามารถในการปฏิบัติงานสูงขึ้น และมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้นไปใ

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาความสามารถในการปฏิบัติงานของพยาบาลวิชาชีพในโรงพยาบาลศูนย์ ใน จังหวัดชลบุรี
2. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการเรียนรู้ตลอดชีวิต และคุณลักษณะของงานกับความสามารถในการปฏิบัติงานของพยาบาลวิชาชีพ ในโรงพยาบาลศูนย์ในจังหวัดชลบุรี

สมมติฐานการวิจัย

1. คุณลักษณะของงานมีความสัมพันธ์ทางบวกกับความสามารถในการปฏิบัติงานของพยาบาลวิชาชีพ
2. การเรียนรู้ตลอดชีวิตมีความสัมพันธ์ทางบวกกับความสามารถในการปฏิบัติงานของพยาบาลวิชาชีพ

กรอบแนวคิดในการวิจัย

กรอบการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้จากการทบทวนวรรณกรรม ผู้วิจัยศึกษาความสามารถในการปฏิบัติงานของพยาบาลวิชาชีพ โดยใช้แนวคิดของ Schwirian (1978) ที่ว่า ความสามารถในการปฏิบัติงานของพยาบาลเป็นการปฏิบัติกิจกรรมเพื่อการดูแลผู้ป่วย โดยอาศัยทั้งความรู้ ทักษะ ประสบการณ์ และความรับผิดชอบของพยาบาล ซึ่งประกอบด้วย ความสามารถในการปฏิบัติงานของพยาบาลวิชาชีพ 6 ด้าน ได้แก่ การเป็นผู้นำ การดูแลผู้ป่วยวิกฤต การสอนผู้ป่วยและญาติ การวางแผนและการประเมินผลการพยาบาล การสื่อสารและสร้างสัมพันธภาพกับผู้ป่วย และการพัฒนาตนเองด้านวิชาชีพ ซึ่ง McCormick & Ligen (1985) กล่าวว่า ความสามารถในการปฏิบัติงานของแต่ละบุคคลนั้น จะมีความแตกต่างกันไป ขึ้นอยู่กับ 2 ปัจจัย ได้แก่ ปัจจัยด้านบุคคล และปัจจัยด้านสถานการณ์ สำหรับการวิจัยครั้งนี้ การเรียนรู้ตลอดชีวิต เป็นปัจจัยด้านบุคคล และคุณลักษณะของงานเป็นปัจจัยด้านสถานการณ์ ที่มีความสัมพันธ์กับความสามารถในการปฏิบัติงานของพยาบาลวิชาชีพ

คุณลักษณะของงานตามแนวคิดของ Hackman and Oldham (1980) กล่าวว่า คุณลักษณะของงานเป็นสิ่งที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมการทำงานของบุคคลในองค์การ และมีความสำคัญโดยตรงต่อผลลัพท์ที่เกิดขึ้นกับบุคคล ดังนั้นการที่พยาบาลวิชาชีพรับรู้คุณลักษณะของงาน ได้แก่ ความหลากหลายของงาน ความสำคัญของงาน ความมีอิสระในการทำงาน และผลป้อนกลับของงาน และเป็นแรงจูงใจในการปฏิบัติงานพยาบาลวิชาชีพ และส่งผลต่อความสามารถในการปฏิบัติงานได้ สอดคล้องกับผลงานวิจัยของ นลินี เกิดประสงค์ (2547) ที่พบว่า คุณลักษณะของงานมีความสัมพันธ์ทางบวกกับการปฏิบัติงานของพยาบาลวิชาชีพ ศูนย์สุขภาพชุมชนภาคเหนือตอนล่าง (r = .25) พยาบาลที่มีการรับรู้ความสามารถของตนเองสูง จะมีความต้องการพัฒนาตนเองสูงในทุกด้าน และพบว่าการรับรู้ความสามารถในตนเองยังช่วยให้เกิดการพัฒนาผลการปฏิบัติงาน

การเรียนรู้ตลอดชีวิต ตามแนวคิดของ Hojat, Veloski, Nasca, Erdmann, and Gonnella (2006) ที่ว่าการเรียนรู้อย่างต่อเนื่องและตลอดเวลาเป็นคุณสมบัติที่สำคัญที่จะช่วยให้สามารถตามทันต่อความเจริญก้าวหน้าของโลก ปรับการปฏิบัติงานได้อย่างเหมาะสม สามารถเรียนรู้และเข้าใจงาน ซึ่งจะสามารถพัฒนางานได้อย่างถูกต้องสอดคล้องตามเป้าหมายของวิชาชีพได้ ประกอบด้วย ความเชื่อและเหตุจูงใจในการเรียนรู้เชิงวิชาชีพ การร่วมกิจกรรมวิชาการ การหาโอกาสในการเรียนรู้ และการเพิ่มทักษะทางเทคนิคในการสืบค้นข้อมูล ธิดานุช เพียรชูชัย (2558) ศึกษาพบว่า การเรียนรู้ตลอดชีวิต มีความสัมพันธ์กับความสามารถในการปฏิบัติงานของพยาบาลวิชาชีพในโรงพยาบาลสังกัดกระทรวงกลาโหม (r = .46) ผู้วิจัยจึงกำหนดกรอบแนวคิดการวิจัยครั้งนี้ ดังแสดงในภาพที่ 1

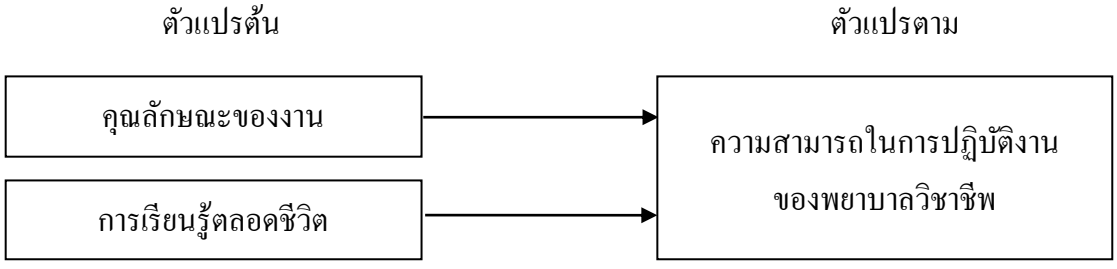

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

ขอบเขตของการวิจัย

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ คือ พยาบาลวิชาชีพที่ปฏิบัติงานในแผนกในโรงพยาบาลศูนย์ ในจังหวัดชลบุรี จำนวน 505 คน กลุ่มตัวอย่างได้จากการสุ่มแบบง่ายจาก

ประชากรที่มีประสบการณ์การในการปฏิบัติงานไม่น้อยกว่า 1 ปี และไม่มีตำแหน่งเป็นผู้บริหารทางการพยาบาล จำนวน 284 คน เก็บรวบรวมข้อมูลระหว่างเดือนเมษายนถึงเดือนพฤษภาคม พ.ศ. 2560

ตัวแปรที่ศึกษา ประกอบด้วย ตัวแปรต้น ได้แก่ คุณลักษณะของงาน และการเรียนรู้ตลอดชีวิต ตัวแปรตาม ได้แก่ ความสามารถในการปฏิบัติงานของพยาบาลวิชาชีพ

นิยามศัพท์เฉพาะ

ความสามารถในการปฏิบัติงาน หมายถึง การรับรู้การปฏิบัติกิจกรรมต่าง ๆ ของพยาบาลวิชาชีพตามเป้าหมายที่วางไว้ หรือตามความเหมาะสมกับสถานการณ์ และความรับผิดชอบต่อหน้าที่ของพยาบาลวิชาชีพ เพื่อให้เกิดผลดีในการปฏิบัติงานการพยาบาล โดยประเมินจากแบบสอบถามการปฏิบัติงานของ มณฑา อร่ามเลิศมงคล (2549)ที่พัฒนามาจากแนวคิดของ Schwirian (1978)

คุณลักษณะของงาน หมายถึง การรับรู้ของพยาบาลวิชาชีพเกี่ยวกับลักษณะของงานภายในหน่วยงาน 5 ลักษณะ ได้แก่ ความหลากหลายในการใช้ทักษะในงาน ความมีเอกลักษณะของงาน ความสำคัญของงาน ความมีอิสระในการทำงาน และผลป้อนกลับของงาน โดยประเมินจากแบบสอบถามคุณลักษณะของงาน ของ รังสิมา ศรีสุพรรณ (2547) ที่พัฒนามาจากแนวคิดของ Hackman and Oldham (1980)

การเรียนรู้ตลอดชีวิต หมายถึง การรับรู้เกี่ยวกับพฤติกรรมการพัฒนาตนเองของพยาบาลวิชาชีพ เพื่อเพิ่มพูนความรู้เชิงวิชาชีพ มีแรงจูงใจ มีความสนใจที่จะเรียนรู้ด้วยการเข้าร่วมกิจกรรมทางวิชาการ การแลกเปลี่ยนความรู้ ข้อมูลข่าวสารกับผู้อื่นตลอดจนพัฒนาทักษะในการแสวงหาความรู้ใหม่ให้กับตนเอง ประเมินโดยใช้แบบสอบถามการเรียนรู้ตลอดชีวิตของ ธิดานุช เพียรชูชัย (2558) ที่พัฒนามาจากแนวคิดของ Hojat et al. (2006)

บทที่ 2
เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การวิจัยครั้งนี้ เป็นการศึกษาความสามารถในการปฏิบัติงานและศึกษาความสัมพันธ์ระหว่าง คุณลักษณะของงาน การเรียนรู้ตลอดชีวิตกับความสามารถในการปฏิบัติงานของพยาบาลวิชาชีพ โรงพยาบาลศูนย์ จังหวัดชลบุรี ผู้วิจัยได้ศึกษาแนวคิดทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับความสามารถในการปฏิบัติงาน การเรียนรู้ตลอดชีวิตและคุณลักษณะของงาน โดยมีรายละเอียดดังนี้

1. ความสามารถในการปฏิบัติงานของพยาบาลวิชาชีพ
   1.1 ความหมายของความสามารถในการปฏิบัติงาน
   1.2 แนวคิดความสามารถในการปฏิบัติงานของพยาบาลวิชาชีพของ Schwirian
2. ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับความสามารถในการปฏิบัติงานของพยาบาลวิชาชีพ
   2.1 การเรียนรู้ตลอดชีวิต
      2.1.1 ความหมายของการเรียนรู้ตลอดชีวิต
      2.1.2 แนวคิดการเรียนรู้ตลอดชีวิต
      2.1.3 การเรียนรู้ตลอดชีวิตกับความสามารถในการปฏิบัติงานของพยาบาลวิชาชีพ
   2.2 คุณลักษณะของงาน
      2.2.1 ความหมายของคุณลักษณะของงาน
      2.2.2 แนวคิดคุณลักษณะของงาน
      2.2.3 คุณลักษณะของงานกับความสามารถในการปฏิบัติงานของพยาบาลวิชาชีพ

ความสามารถในการปฏิบัติงานของพยาบาลวิชาชีพ

ความสามารถในการปฏิบัติงานเป็นสินทรัพย์ที่สำคัญที่องค์การแต่ละแห่งจำเป็นต้องสร้างให้เกิดขึ้น โดยเฉพาะองค์การพยาบาลที่ต้องทำงานเกี่ยวข้องกับมนุษย์ โดยมีเป้าหมายสูงสุดเพื่อให้ผู้ป่วยปลอดภัยและมีการคงไว้ซึ่งภาวะสุขภาพที่ดี ดังนั้นบุคคลากรทางการพยาบาลจึงจำเป็นจะต้องเป็นผู้ที่มีความสามารถในการปฏิบัติงาน

ความหมายของความสามารถในการปฏิบัติงาน

จากการทบทวนวรรณกรรม และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เกี่ยวกับความหมายของความสามารถในการปฏิบัติงานของพยาบาลวิชาชีพ พบว่ามีผู้ให้ความหมายไว้หลายท่าน โดย Schwirian (1978) กล่าวว่า ความสามารถในการปฏิบัติงาน หมายถึง การปฏิบัติกิจกรรม

เพื่อการดูแลผู้ป่วย โดยอาศัยทั้งความรู้ ทักษะ ประสบการณ์ และความรับผิดชอบของพยาบาล ส่วน McGuire, Stanhope and Weisenbeck (1998) กล่าวว่า ความสามารถในการปฏิบัติงานนั้น เป็นการประยุกต์ใช้ความรู้ ทักษะ การคิดอย่างมีวิจารณญาณ การติดต่อสื่อสาร และการปฏิบัติทางด้านการพยาบาลด้วยความเอื้ออาทร ภายใต้ขอบเขตของสถานบริการสุขภาพ สวัสดิการและความปลอดภัย Rowland and Rowland (1978) กล่าวว่า ความสามารถในการปฏิบัติงาน หมายถึง ผลลัพธ์ของการปฏิสัมพันธ์ของความสามารถที่จะกระทำให้สำเร็จ และการใช้แรงจูงใจ ส่วน Fey and Miltner (2000) กล่าวถึงความสามารถในการปฏิบัติงานไว้ว่า เป็นการบูรณาการความรู้ ทักษะ แนวคิด ทฤษฎีเข้าด้วยกันไปสู่การปฏิบัติงานประจำ เพื่อสร้างมาตรฐานในการปฏิบัติงาน และ มณฑา อร่ามเลิศมงคล (2549) ได้สรุปความสามารถในการปฏิบัติงาน หมายถึง พฤติกรรมของบุคคลที่แสดงออกถึงความชำนาญในการใช้ ความรู้ ทักษะ สติปัญญา ในการปฏิบัติงาน หรือกระทำกิจกรรมต่าง ๆ ได้อย่างดี อันเป็นผลมาจากบุคคลได้เรียนรู้ ได้รับประสบการณ์หรือการอบรมพัฒนาตนเอง และแสดงพฤติกรรมออกมาอย่างเหมาะสม ในการกระทำหรือแก้ปัญหาในการทำงานตามบทบาทหน้าที่ของตน

สรุปได้ว่า ความสามารถในการปฏิบัติงานของพยาบาล หมายถึง การกระทำกิจกรรมที่ได้รับมอบหมายด้วยการคิดอย่างมีวิจารณญาณเพื่อการดูแลผู้ป่วย โดยอาศัยทั้งความรู้ ทักษะ ประสบการณ์ และความรับผิดชอบ มีการติดต่อสื่อสาร และการปฏิบัติการพยาบาลด้วยความเอื้ออาทร ภายใต้ขอบเขตของสถานบริการสุขภาพ ให้ประสบความสำเร็จ

แนวคิดความสามารถในการปฏิบัติงานของพยาบาลวิชาชีพของ Schwirian

ความสามารถในการปฏิบัติงานทางการพยาบาลของพยาบาลวิชาชีพ มีผลต่อการทำงานได้ดี และมีประสิทธิภาพ (Schwirian, 1978) มีเกณฑ์ในการประเมินผล 6 ด้าน ดังนี้

1. ด้านการเป็นผู้นำ (Leadership) ต้องมีทักษะในการใช้กระบวนการสร้างสัมพันธภาพระหว่างบุคคล เพื่อการโน้มน้าว และชักจูง ให้ผู้ร่วมงานทุกระดับในหน่วยงานมีส่วนร่วมในการปฏิบัติงาน เพื่อให้บรรลุตามวัตถุประสงค์ขององค์การ เป็นทั้งผู้ชี้แนะ มอบหมายงานให้บุคลากรในระดับรองลงมา สามารถให้การดูแลผู้ป่วยได้อย่างถูกต้องเหมาะสมตามความรู้ความสามารถของทีมสุขภาพ มีการเสริมพลังอำนาจให้แก่สมาชิกในทีมสุขภาพ เช่น การกล่าวชื่นชม และยอมรับข้อเสนอแนะจากทีม มาปรับปรุงตามความเหมาะสม เป็นผู้ริเริ่มในการนำเทคโนโลยี และวิทยาการใหม่ ๆ มาประยุกต์ใช้ในการทำงาน

2. การสร้างสัมพันธภาพและการติดต่อสื่อสาร (Intarpersonal Relations) ต้องเป็นผู้มีมนุษยสัมพันธ์ที่ดี มีความสามารถในการประสานงานกับผู้ร่วมงาน และทีมสหสาขา มีการใช้เทคนิคในการติดต่อสื่อสาร ทั้งโดยการเขียน การพูด เพื่อสร้างความไว้วางใจ และคงไว้ซึ่ง

สัมพันธภาพที่ดีระหว่างพยาบาลวิชาชีพกับผู้รับบริการ พยาบาลวิชาชีพกับผู้ร่วมวิชาชีพด้วยกันหรือต่างวิชาชีพ

3. การดูแลผู้ป่วยในระยะวิกฤติและภาวะฉุกเฉิน (Critical Care) ต้องใช้ทักษะความรู้และการตัดสินใจที่รวดเร็วและเหมาะสมและถูกต้องในทุกขั้นตอนในการให้การดูแลผู้ป่วยและผู้รับบริการที่ต้องเจ็บป่วยเฉียบพลัน และอาจได้รับอันตรายแก่ชีวิต โดยทำให้ผู้รับบริการได้รับความปลอดภัย และไม่เกิดภาวะแทรกซ้อนจากการได้รับการรักษาพยาบาล รวมถึงการประคับประคองด้านจิตใจแก่ผู้ป่วยใกล้ตายด้วยความเข้าใจ และสามารถใช้อุปกรณ์เครื่องมือต่าง ๆ ในการช่วยชีวิต รวมทั้งการประคับประคองภาวะฉุกเฉินทางด้านจิตใจแก่ครอบครัวของผู้ป่วยที่สิ้นหวังหรือใกล้ตาย

4. การสอนผู้ป่วยและญาติ เพื่อให้เกิดความร่วมมือ (Teaching/ Collaboration) โดยต้องมีความสามารถในการแสวงหาความร่วมมือจากทีมสุขภาพ เพื่อการพัฒนาศักยภาพของผู้รับบริการให้สามารถดูแลตนเองได้อย่างเหมาะสมและมีประสิทธิภาพ

5. การวางแผนและประเมินผลการปฏิบัติการพยาบาล (Planning/ Evaluation) ต้องใช้ความรู้ และทักษะในการประเมินปัญหาและความต้องการของผู้ป่วยและผู้มารับบริการ ต้องกำหนดข้อวินิจฉัยทางการพยาบาล การวางแผนให้การพยาบาล การปฏิบัติการพยาบาล และการประเมินผลการปฏิบัติการพยาบาล เพื่อให้ผู้ป่วยและผู้รับบริการ ได้รับการแก้ไขบรรเทาอาการรบกวนในแต่ละปัญหาอย่างทันที และมีประสิทธิภาพ

6. การพัฒนาตนเองด้านวิชาชีพ (Professional development) ต้องมีความตระหนักถึงหน้าที่ความรับผิดชอบ ต่อการพัฒนาวิชาชีพ รวมทั้งการส่งเสริมเพื่อให้เกิดการพัฒนาตนเองทางด้านวิชาชีพ เพื่อเพิ่มคุณภาพการพยาบาล และเพิ่มคุณภาพชีวิตของผู้ป่วยและผู้มารับบริการ โดยการมุ่งเน้นให้บริการด้านวิชาชีพ อย่างมีการพัฒนาองค์ความรู้หรือศาสตร์ทางการพยาบาล โดยการให้ความร่วมมือกับสมาคมวิชาชีพและการปฏิบัติตามกฎหมาย จรรยาบรรณและจริยธรรมวิชาชีพเป็นอย่างดี

สรุปได้ว่า ความสามารถในการปฏิบัติงานของพยาบาล เป็นความสามารถในการปฏิบัติกิจกรรมทางการพยาบาล เพื่อการดูแลผู้ป่วย ซึ่งประเมินได้จากความสามารถในการปฏิบัติงาน 6 ด้าน ได้แก่ ด้านการเป็นผู้นำ ด้านการดูแลผู้ป่วยวิกฤต ด้านการสอนผู้ป่วยและญาติ ด้านการวางแผนและประเมินผลการพยาบาล ด้านการสื่อสารและสร้างสัมพันธภาพกับผู้ป่วยและญาติ และด้านการพัฒนาตนเองด้านวิชาชีพ

จากการทบทวนผลวิจัยที่เกี่ยวข้องกับความสามารถในการปฏิบัติงานของพยาบาลวิชาชีพ มีผลงานวิจัยความสามารถในการปฏิบัติงานของพยาบาลวิชาชีพ ที่พบว่า ความสามารถ

ในการปฏิบัติงานของพยาบาลวิชาชีพ ในโรงพยาบาลศูนย์ เขต 6 (มณฑา อร่ามเลิศมงคล, 2549) ความสามารถในการปฏิบัติงานของพยาบาลวิชาชีพในโรงพยาบาลชุมชน เขตภาคตะวันออก (นภกานต์ ประสาททอง, 2553) ความสามารถในการปฏิบัติงานของพยาบาลวิชาชีพในโรงพยาบาลมหาสารคาม (กรกันยา เพ็งผลา, 2555) ความสามารถในการปฏิบัติงานของพยาบาลวิชาชีพในโรงพยาบาลสังกัดกระทรวงกลาโหม (ธิดานุช เพียรชูชัย, 2558) และความสามารถในการปฏิบัติงานของพยาบาลวิชาชีพในโรงพยาบาลเมืองฉะเชิงเทรา (ปาจรีย์ เที่ยงเจริญ, 2555) ทั้งรายรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก ส่วน นาตยา เต้าป้อม (2547) พบว่าความสามารถในการปฏิบัติงานของพยาบาลวิชาชีพในศูนย์สุขภาพชุมชน ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ อยู่ในระดับปานกลาง

ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับความสามารถในการปฏิบัติงานของพยาบาลวิชาชีพ

ความสามารถในการปฏิบัติงานของแต่ละบุคคลจะมีความแตกต่างกันออกไป โดยจะแสดงออกมาในรูปของผลการปฏิบัติงาน และพฤติกรรมที่แสดงออก ซึ่งขึ้นอยู่กับหลายองค์ประกอบ McCormick and Ligen (1985) กล่าวถึงองค์ประกอบที่ส่งเสริมความสามารถในการปฏิบัติงานของบุคคลไว้ 2 ปัจจัย ประกอบด้วย ปัจจัยด้านบุคคล และปัจจัยด้านสถานการณ์ ปัจจัยด้านบุคคล (Individual variables) หมายถึง ลักษณะที่แสดงความเป็นเอกลักษณ์เฉพาะบุคคลใดบุคคลหนึ่ง ปัจจัยด้านนี้จะมีความแตกต่างในบุคคล และส่งผลต่อพฤติกรรมการทำงานของบุคคลแตกต่างกันไป ปัจจัยเหล่านี้ ได้แก่ ความถนัด ลักษณะทางบุคลิกภาพ ลักษณะทางกายภาพ ความสนใจ แรงจูงใจ อายุ เพศ การศึกษา ประสบการณ์ ความเชื่อ และค่านิยม เป็นต้น ส่วนปัจจัยด้านสถานการณ์ (Situational) หมายถึง เงื่อนไขเหตุการณ์ หรือลักษณะของสิ่งแวดล้อมนอกตัวบุคคล ที่มีผลต่อการแสดงความสามารถในการปฏิบัติงาน ได้แก่ สภาพแวดล้อมในที่ทำงาน สภาพแวดล้อมทางสังคม สำหรับการวิจัยครั้งนี้ปัจจัยด้านบุคคลได้แก่ การเรียนรู้ตลอดชีวิต และส่วนปัจจัยด้านสิ่งแวดล้อม ได้แก่ คุณลักษณะของงาน ซึ่งมีรายละเอียดของแต่ละปัจจัยดังนี้

1. การเรียนรู้ตลอดชีวิต (Lifelong learning)

การเรียนรู้ตลอดชีวิต เป็นคุณสมบัติที่สำคัญที่ช่วยให้พยาบาลสามารถตามทันต่อความเจริญก้าวหน้าของโลก ปรับการปฏิบัติงานได้อย่างเหมาะสม สามารถเรียนรู้และเข้าใจงาน ซึ่งจะสามารถในการปฏิบัติงานได้อย่างถูกต้องสอดคล้องตามเป้าหมายของวิชาชีพ

ความหมายของการเรียนรู้ตลอดชีวิต

Hojat et al. (2006) กล่าวว่า การเรียนรู้ตลอดชีวิต หมายถึง มโนทัศน์ที่มีความเกี่ยวข้องกับกลุ่มของกิจกรรมที่ตนเองเป็นผู้ริเริ่ม และทักษะในการสืบค้นสารสนเทศ ที่เกิดขึ้นเนื่องจากมีแรงจูงใจในการเรียนรู้เป็นตัวกระตุ้นความสามารถในการรับรู้ความต้องการเรียนรู้ของตนเอง

สำหรับในประเทศไทยได้มีผู้ให้ความหมายของการเรียนรู้ตลอดชีวิต ดังนี้ จิตต์ภิญญา ชุมสาย ณ อยุธยา (2559) กล่าวว่า การเรียนรู้ตลอดชีวิต เป็นการเรียนรู้ของบุคคลที่เกิดขึ้นอย่างมีจุดมุ่งหมายและมีความต่อเนื่องในทุกช่วงของชีวิต ครอบคลุมการเรียนรู้ทั้งในระบบ นอกระบบ และตามอัธยาศัยจากแหล่งเรียนรู้ที่หลากหลาย เกิดขึ้นจากการผสมผสานกันระหว่างการศึกษาในระบบ การศึกษานอกระบบ และการศึกษาตามอัธยาศัย เพื่อให้สามารถพัฒนาคุณภาพชีวิตได้อย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต นอกจากนี้ ขจี พงศธรวิบูลย์ (2559) กล่าวว่า การเรียนรู้ตลอดชีวิต เป็นการเรียนรู้ที่เกิดขึ้นจากความต้องการดำรงชีวิต การเรียนรู้ตลอดชีวิตจึงเกิดขึ้นอย่างต่อเนื่องทุกช่วงอายุ และทุกรูปแบบของการแสวงหาความรู้ ที่สัมพันธ์และมีความเกี่ยวข้องกับปัจจัยในการดำเนินชีวิต มีเป้าหมายเพื่อให้เกิดการพัฒนาตนเองและส่งผลสู่ความผาสุกต่อตนเอง

สรุปได้ว่า การเรียนรู้ตลอดชีวิตเป็นการพัฒนาตนเองในภาพรวมทั้งหมด ซึ่งครอบคลุมทั้งการศึกษาในระบบ การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย เป็นการศึกษาที่จำเป็นสำหรับบุคคลทุกช่วงอายุตั้งแต่เกิดจนตาย เพื่อมุ่งพัฒนาบุคคลอย่างเต็มศักยภาพให้มีความรู้ ทักษะและประสบการณ์อย่างเพียงพอต่อการดำเนินชีวิต การประกอบอาชีพและการปรับตัวเข้ากับสภาพสิ่งแวดล้อม สังคมที่เปลี่ยนแปลงไปได้อย่างเหมาะสม

แนวคิดการเรียนรู้ตลอดชีวิต

Hojat et al. (2006) ได้เสนอแนวคิดเกี่ยวกับการเรียนรู้ตลอดชีวิต เป็นพฤติกรรมการพัฒนาตนเองของพยาบาลวิชาชีพ เพื่อเพิ่มพูนความรู้ ประกอบด้วย ความเชื่อในการเรียนรู้เชิงวิชาชีพและแรงจูงใจ การร่วมกิจกรรมวิชาการ การหาโอกาสเรียนรู้ การเพิ่มทักษะทางเทคนิคในการสืบค้นข้อมูล การเรียนรู้ตลอดชีวิตนี้ มีความสำคัญต่อพยาบาลวิชาชีพ เนื่องจากเป็นการพัฒนาบุคคลมีการสนับสนุนเพื่อให้เข้าถึงความรู้ ทักษะเพื่อให้เกิดความมั่นใจและ สร้างสรรค์ความคิดใหม่ๆ เพื่อพัฒนาผลการปฏิบัติงานที่ดีขึ้น ซึ่งองค์ประกอบของการเรียนรู้ตลอดชีวิตนั้นมี 4 ประการ ดังนี้

1. ความเชื่อและเหตุจูงใจในการเรียนรู้เชิงวิชาชีพ (Professional learning belief and motivation) หมายถึง เชื่อว่าบุคคลสามารถมีการพัฒนาความรู้เชิงวิชาชีพได้อย่างสม่ำเสมอ หากมีการพัฒนาความรู้ของตนเองให้เป็นนิสัย มีความสุขกับการอ่านบทความที่เป็นประเด็นที่ตนให้ความสนใจและให้เวลากับการเรียนรู้ด้วยตนเอง การอ่านวารสารวิชาการ และค้นหาคำตอบของคำถามเชิงวิชาการ

2. การร่วมกิจกรรมวิชาการ (Scholarly activities) หมายถึง การที่พยาบาลวิชาชีพมีการเข้าร่วมประชุมวิชาการทางการพยาบาลอย่างสม่ำเสมอ และให้ความร่วมมือในการจัดทำเอกสารวิชาการเพื่อการเผยแพร่ มีส่วนร่วมกับบุคลากรทีมสุขภาพในการทำงานวิจัยและเสนอ

ผลงานในการประชุมวิชาการ และตีพิมพ์เพื่อเผยแพร่ผลงานทางวารสารวิชาการ มีการติดตามข่าวสารทางวิทยาศาสตร์สุขภาพอย่างต่อเนื่อง

3. การหาโอกาสเรียนรู้ (Attention to learning opportunities) หมายถึง การที่บุคคลเข้าร่วมในการ Grand round การร่วมประชุมวิชาการขององค์การวิชาชีพประจำปี และการหาโอกาสเรียนรู้ทักษะและความรู้ใหม่ ๆ

4. การเพิ่มทักษะทางเทคนิคในการสืบค้นข้อมูล (Technical skill in information seeking) หมายถึง การที่บุคคลมีการสืบค้นข้อมูลในการแสวงหาคำตอบ และการสืบค้นข้อมูลสุขภาพเพื่อพัฒนาความรู้ใหม่ ๆ ให้กับตนเอง

การเรียนรู้ตลอดชีวิต จึงเป็นการที่บุคคลพัฒนาความรู้ และประสบการณ์จากแหล่งการเรียนรู้หรือประสบการณ์ ช่วยให้บุคคลนำไปใช้ในกิจกรรมการเรียนรู้ต่าง ๆ ทั้งเป็นการศึกษาในระบบ นอกระบบ และศึกษาตามอัธยาศัย ซึ่งความรู้และการประกอบอาชีพ ในการพัฒนาตนเองให้ก้าวทันกับความเปลี่ยนแปลงในวิชาชีพการพยาบาล บุคลากรทางการพยาบาล ต้องเป็นผู้ที่มีความกระตือรือร้นใฝ่หาความรู้ มีการเรียนรู้อยู่เสมอ เพื่อให้สามารถปฏิบัติงานได้อย่างมีคุณภาพ และสร้างสรรค์นวัตกรรมใหม่ ๆ ที่เป็นประโยชน์ต่อสังคมและวิชาชีพต่อไป

การเรียนรู้ตลอดชีวิต กับความสามารถในการปฏิบัติงานของพยาบาลวิชาชีพ

การเรียนรู้ตลอดชีวิตนั้น เป็นกุญแจสำคัญในการเพิ่มความสามารถในการปฏิบัติงาน (Huggins, 2003) เพราะการเรียนรู้ตลอดชีวิตเป็นการพัฒนาตนเอง เพื่อเสริมสร้างความสามารถในตนเอง ด้วยการเรียนรู้จากการอ่านหนังสือ ตลอดจนมีการติดตามความรู้และวิทยาการใหม่ ๆ ความกระตือรือร้นที่จะเรียนรู้สิ่งใหม่ จะช่วยเพิ่มความสามารถในการปฏิบัติงาน และเกิดการทำงานที่มีคุณภาพดีได้ Flanagan, Baldwin, and Clarke (2000) กล่าวว่า วิชาชีพพยาบาลเป็นสาขาวิทยาศาสตร์สุขภาพสาขาหนึ่งที่ต้องมีการติดตาม ความรู้ใหม่ๆ ที่เกิดขึ้นอยู่ตลอดเวลา จึงมีความจำเป็นอย่างยิ่งที่บุคลากรทางการพยาบาลจะต้องมี การตื่นตัวและพัฒนาวิชาชีพการพยาบาลอยู่เสมอ เพื่อที่จะรักษาคุณภาพ มาตรฐานวิธีการปฏิบัติการ พยาบาลที่ดีไว้

การเรียนรู้ตลอดชีวิตจึงเป็นอีกแนวคิดหนึ่ง ที่ผู้บริหารทางการพยาบาลควรให้ความสนใจ และนำมาใช้ในองค์การพยาบาล เนื่องจากการเรียนรู้ตลอดชีวิตนี้ เป็นแนวคิดที่มุ่งให้บุคคลได้มีการพัฒนาอย่างเต็มศักยภาพ ทั้งทางด้านทักษะ ความรู้ ความสามารถ ช่วยให้บุคคลเกิดการพัฒนาตนเอง มุ่งเน้นที่การสร้างสรรค์ ความคิดริเริ่ม มีความรับผิดชอบ มีความกระตือรือร้นที่จะเรียนรู้สิ่งใหม่ ๆ และสร้างนวัตกรรมอยู่เสมอ จะช่วยเพิ่มความสามารถในการปฏิบัติงาน (ปิยรัตน์ วัฒนา, 2551)

จากการทบทวนวรรณกรรมและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องพบว่า การเรียนรู้ตลอดชีวิต มีความสัมพันธ์กับความสามารถในการปฏิบัติงานของพยาบาลวิชาชีพ ปิยรัตน์ วัฒนา (2551) พบว่า การเรียนรู้ตลอดชีวิต มีความสัมพันธ์ทางบวกกับความสามารถในการปฏิบัติงานของพยาบาลวิชาชีพในโรงพยาบาลเอกชน กรุงเทพมหานคร (r = .61) และสอดคล้องกับ ธิดานุช เพียรชูชัย (2558) พบว่า การเรียนรู้ตลอดชีวิต มีความสัมพันธ์ทางบวกกับความสามารถในการปฏิบัติงานของพยาบาลวิชาชีพ โรงพยาบาลสังกัดกระทรวงกลาโหม (r = .46)

2. คุณลักษณะของงาน (Job characteristic)

ความหมายของคุณลักษณะของงาน

คุณลักษณะของงาน หมายถึง กระบวนการทางพฤติกรรม เพื่อเพิ่มความสำคัญของงานที่ทำให้บุคคลเกิดแรงจูงใจและความพึงพอใจในงาน รับรู้ถึงคุณค่าของงาน ผลของงาน และความรับผิดชอบในผลของงาน โดยบุคคลจะแสดงออกถึงความเต็มใจ และตั้งใจที่จะทำงานที่ได้รับมอบหมายตามความรู้ ความสามารถ ทักษะและความชำนาญที่มีอยู่อย่างเต็มศักยภาพ ทำให้ผลผลิตที่เกิดขึ้นจากการปฏิบัติงานสูงขึ้น (Hackman & Oldham, 1980) นอกจากนี้ คุณลักษณะของงานที่ดียังช่วยให้บุคคลสามารถทำงานร่วมกับผู้อื่นได้เป็นอย่างดี มีความคิดสร้างสรรค์ในการทำงาน และสามารถแก้ไขจัดการปัญหาต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นในงานได้อย่างเหมาะสม คุณลักษณะของงานจึงเป็นปัจจัยที่สำคัญอีกประการหนึ่ง ที่ช่วยในการเพิ่มคุณภาพของงานและเพิ่มคุณภาพชีวิตแก่ผู้ปฏิบัติงานอีกด้วย (Swansburg & Swansburg, 2002)

แนวคิดของคุณลักษณะของงาน

Hackman and Oldham (1980) กล่าวว่า ลักษณะงานที่ดีจะเป็นเสมือนแรงจูงใจในการทำงานของบุคคลที่จะทำให้รู้สึกอยากทำงาน และผลงานที่ดีก็จะเป็นเสมือนรางวัลที่มีให้กับตนเองในทางตรงข้ามถ้าหากผลงานออกมาไม่ดี บุคคลก็จะพยายามมากขึ้นเพื่อหลีกเลี่ยงผลงานที่ไม่พึงพอใจนั้น โดยงานที่แต่ละบุคคลปฏิบัติอยู่จะเป็นอย่างไรนั้นขึ้นอยู่กับลักษณะของการออกแบบงานว่าจะจัดหรือออกแบบงานอย่างไร คุณลักษณะของงานจึงเป็นสิ่งที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมการทำงานของบุคคลในองค์การ และมีความสำคัญโดยตรงต่อผลลัพธ์ที่เกิดขึ้นกับบุคคล คือ ความสามารถในการปฏิบัติงานของบุคคล และผลลัพธ์ของงานที่มีประสิทธิภาพ การที่บุคคลรับรู้คุณลักษณะของงานภายในองค์การ เกี่ยวกับความหลากหลายของงานความมีเอกลักษณ์ของงาน ความสำคัญของงาน ความมีอิสระในการทำงาน และผลป้อนกลับของงาน จะทำให้เกิดสถานภาพทางจิต 3 ประการ ได้แก่ การรู้สึกว่างานมีความหมาย การมีความรับผิดชอบต่อผลของงาน และการรับรู้ถึงผลของการปฏิบัติงานที่เกิดขึ้นจริง คุณลักษณะของงานที่ดีประกอบด้วย 5 ลักษณะ ดังนี้ (Hackman & Oldham, 1980)

1. ความหลากหลายในการใช้ทักษะในงาน (Skill variety) หมายถึง ลักษณะงานที่ผู้ปฏิบัติต้องใช้ทักษะ ความสามารถ ความชำนาญ หรือมีความสามารถพิเศษในการปฏิบัติงาน ซึ่งงานในลักษณะนี้จะสามารถจูงใจให้ผู้ปฏิบัติงานทำกิจกรรมหลาย ๆ อย่างของหน่วยงานได้สำเร็จ

2. ความมีเอกลักษณะของงาน (Task identity) หมายถึง ลักษณะของงานที่แสดงถึงทุกส่วนของงาน ตั้งแต่เริ่มต้นจนเสร็จสิ้นกระบวนการ และบังเกิดผลงาน ลักษณะของงานที่มีเอกลักษณ์ของงานสูง จะสามารถจูงใจผู้ปฏิบัติงานได้ดี

3. ความสำคัญของงาน (Task significance) หมายถึง ลักษณะของงานที่มีผลกระทบต่อการดำรงชีวิตหรือบุคคลอื่นทั้งในและนอกองค์การ ผู้ปฏิบัติงานจะรู้สึกมีความสุขกับงานเมื่อคิดว่างานที่ปฏิบัติมีความสำคัญต่อสิ่งอื่น

4. ความมีอิสระในการทำงาน (Autonomy) หมายถึง ระดับของงานที่เปิดโอกาสให้ผู้ปฏิบัติงานมีความเป็นอิสระในการใช้วิจารณญาณของตนเอง สามารถที่จะตัดสินใจได้ด้วยตนเองในการดำเนินงาน และการกำหนดเวลาในการทำงาน บุคคลจะเพิ่มความรู้สึกของความรับผิดชอบต่อผลของงานที่เกิดขึ้น

5. ผลป้อนกลับของงาน (Feedback) หมายถึง ลักษณะของงานที่แสดงให้ผู้ปฏิบัติงานได้ทราบถึงข้อมูลโดยตรง และชัดเจนของผลลัพธ์ที่ได้ปฏิบัติไปแล้ว ว่ามีประสิทธิภาพและประสิทธิผลหรือไม่ รวมทั้งความรู้สึกของเพื่อนร่วมงาน ผู้บังคับบัญชา หรือหน่วยงานที่มีต่อการปฏิบัติงานของผู้ปฏิบัติงานนั้น

นอกจากนี้ Schermerhorn (1996) มีแนวคิดเกี่ยวกับคุณลักษณะของงานว่า องค์การที่มีโครงสร้างการบริหารงานที่ดี ผู้บริหารต้องจัดสรรบุคลากรให้เหมาะสมกับงาน เพื่อให้ได้ผลงานที่มีประสิทธิภาพ และประสิทธิผล คุณลักษณะของงานที่ดีจะเป็นผลให้เกิดแรงจูงใจ การออกแบบคุณลักษณะของงาน จะเริ่มจากงานที่มีความง่ายไปหางานที่มีความยาก ดังนี้

1. ขอบเขตของงานมีความเฉพาะเจาะจง (Job simplification) เป็นการกำหนดมาตรฐานการปฏิบัติงานไว้อย่างชัดเจน และไม่เน้นรายละเอียดของงานมากนัก เนื่องจากผู้ปฏิบัติ งานไม่มีส่วนร่วมในการตัดสินใจหรือวางแผนงานใด ๆ ทั้งสิ้น

2. ขอบเขตของงานแบบกว้าง ๆ (Job enlargement) ผู้ปฏิบัติงานต้องสามารถปฏิบัติกิจกรรมหลาย ๆ อย่างไปพร้อม ๆ กัน

3. การหมุนเวียนสับเปลี่ยนหน้าที่ (Job rotation) เป็นการเพิ่มคุณค่าของงาน โดยให้มีการหมุนเวียนสับเปลี่ยนหน้าที่งาน ผู้ปฏิบัติงานสามารถปฏิบัติงานได้ทุกลักษณะ

4. การเพิ่มคุณค่าของงาน (Job enrichment) เพื่อให้ผู้ปฏิบัติงานมีความสนใจในการปฏิบัติงาน ลักษณะงานที่ผู้ปฏิบัติรับรู้ได้ว่าเป็นลักษณะงานที่มีคุณค่า จะทำให้ผู้ทำงานเกิดความต้องการทุ่มเททำงานอย่างหนัก หรือพยายามทำให้การทำงานมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

คุณลักษณะของงาน กับความสามารถในการปฏิบัติงานของพยาบาลวิชาชีพ

การที่บุคคลรับรู้คุณลักษณะของงานภายในองค์การ เกี่ยวกับความหลากหลายของงาน ความมีเอกลักษณ์ของงาน ความสำคัญของงาน ความมีอิสระในการทำงาน และผลป้อนกลับของงาน จะทำให้เกิดสถานภาพทางจิต 3 ประการ คือ การรู้สึกว่างานมีความหมาย การมีความรับผิดชอบต่อผลของงาน และการรับรู้ถึงผลของการปฏิบัติงานที่เกิดขึ้นจริง ผลลัพธ์ที่ตามมาก็คือ ระดับของความสามารถในการปฏิบัติงานและประสิทธิผลของงานที่เพิ่มขึ้นนั่นเอง (Hackman & Oldham, 1980)

จากการทบทวนวรรณกรรมและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง พบว่า คุณลักษณะของงานมีความสัมพันธ์กับความสามารถในการปฏิบัติงานของพยาบาลวิชาชีพ ดังเช่น รังสิมา ศรีสุพรรณ (2547) และ ทัศนีย์ ทองรักศรี (2544) ที่พบว่า คุณลักษณะของงานมีความสัมพันธ์ทางบวกกับการปฏิบัติงานตามการรับรู้ของพยาบาลวิชาชีพ (r = .66 และ .41 ตามลำดับ) และ กาญจนา พลธนะ (2543) ที่พบว่า การรับรู้คุณค่าวิชาชีพมีความสัมพันธ์ทางบวกกับความสามารถในการปฏิบัติงานของพยาบาลวิชาชีพ (r = .60)

จากที่กล่าวมาข้างต้น เห็นได้ว่า ปัจจัยที่มีผลต่อระดับความสามารถในการปฏิบัติงานของพยาบาลวิชาชีพนั้น มีอยู่ด้วยกันหลายปัจจัย และผู้บริหารทางการพยาบาลควรต้องนำมาศึกษาและหาแนวทาง เพื่อการบริหารจัดการ ให้พยาบาลมีความสามารถในการปฏิบัติงานได้ตามมาตรฐาน เพื่อลดอุบัติการณ์ความเสี่ยงทางคลินิก และข้อร้องเรียนต่าง ๆ จากความไม่ปลอดภัยในการได้รับการบริการพยาบาลในโรงพยาบาล ส่งผลต่อคุณภาพ และมาตรฐานการบริการทำให้เพิ่มค่าใช้จ่ายของโรงพยาบาล ในการที่จะต้องจ่ายค่าชดเชยกรณีถูกฟ้องร้อง หรือร้องเรียนจากการบริการที่ไม่ได้ตามมาตรฐาน

ดังนั้นผู้วิจัยจึงสนใจการศึกษาปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับความสามารถในการปฏิบัติงานของพยาบาลวิชาชีพ ซึ่งจากการทบทวนวรรณกรรม ยังไม่มีผู้ใดศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการเรียนรู้ตลอดชีวิต และคุณลักษณะของงาน กับความสามารถในการปฏิบัติงานของพยาบาลวิชาชีพ ตามแนวคิดและทฤษฎีของ Schwirian (1978) ซึ่งผลการศึกษาที่ได้จะเป็นประโยชน์ต่อผู้บริหารทางการพยาบาล เพื่อใช้เป็นข้อมูลในการวางแผน และให้การสนับสนุนให้พยาบาลวิชาชีพให้มีการเรียนรู้ตลอดชีวิต เพื่อพัฒนาให้พยาบาลวิชาชีพ มีความสามารถในการปฏิบัติงานในระดับที่สูงขึ้น และทำให้เกิดประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้นไป

บทที่ 3
วิธีดำเนินงานวิจัย

การวิจัยนี้เป็นการวิจัยแบบหาความสัมพันธ์ (Correlation descriptive design) มีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาความสามารถในการปฏิบัติงาน และศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการเรียนรู้ตลอดชีวิต คุณลักษณะของงาน กับความสามารถในการปฏิบัติงานของพยาบาลวิชาชีพในโรงพยาบาลศูนย์ จังหวัดชลบุรี มีวิธีการดำเนินการวิจัยดังนี้

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรเป้าหมายในการวิจัยครั้งนี้ คือ พยาบาลวิชาชีพที่ปฏิบัติงาน แผนกอายุรกรรม แผนกผู้ป่วยหนัก แผนกศัลยกรรม แผนกผู้ป่วยนอก แผนกกุมารเวชกรรม และแผนกสูตินรีเวชกรรม ในโรงพยาบาลศูนย์ จังหวัดชลบุรี ซึ่งผู้วิจัยได้ทำการสำรวจข้อมูล จากฝ่ายการพยาบาลของโรงพยาบาล (ข้อมูลเดือน ธันวาคม พ.ศ. 2559) มีจำนวนประชากรทั้งหมด 505 คน

กลุ่มตัวอย่าง เป็นพยาบาลวิชาชีพที่ปฏิบัติงาน แผนกอายุรกรรม แผนกผู้ป่วยหนัก แผนกศัลยกรรม แผนกผู้ป่วยนอก แผนกกุมารเวชกรรม และแผนกสูตินรีเวชกรรมในโรงพยาบาลศูนย์จังหวัดชลบุรี ที่มีคุณสมบัติ คือ มีประสบการณ์ในการปฏิบัติงานไม่น้อยกว่า 1 ปี และไม่มีตำแหน่งเป็นผู้บริหารทางการพยาบาล

การกำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่าง ใช้การเปิดตารางขนาดตัวอย่างประมาณค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (Polit & Hugler, 1987 อ้างถึงใน บุญใจ ศรีสถิตย์นรากูร, 2553) โดยกำหนดอิทธิพลขนาดเล็ก (Effect size) เท่ากับ 0.18 ค่าอำนาจทดสอบ (Power) เท่ากับ .80 และกำหนดระดับความคลาดเคลื่อน (α) ที่ .05 ได้ขนาดของกลุ่มตัวอย่าง 258 คน ผู้วิจัยคำนวณกลุ่มตัวอย่างเพิ่มขึ้นร้อยละ 10 เพื่อทดแทนแบบสอบถามที่ได้รับกลับคืนมาไม่สมบูรณ์หรือไม่ได้รับการตอบกลับได้ขนาดกลุ่มตัวอย่าง 284 คน

การเลือกกลุ่มตัวอย่าง ผู้วิจัยเลือกกลุ่มตัวอย่างพยาบาลวิชาชีพที่ปฏิบัติงานใน 6 แผนกของโรงพยาบาลศูนย์จังหวัดชลบุรีที่มีคุณสมบัติตามที่กำหนด โดยวิธีสุ่มอย่างง่าย โดยจับฉลากแบบไม่แทนที่ให้ได้จำนวนกลุ่มตัวอย่างจากแต่ละแผนกเท่ากัน แผนกละ 50 คน ยกเว้น แผนกสูติ-นรีเวช ที่เลือกมาทั้งหมด เนื่องจากมีจำนวนพยาบาลวิชาชีพไม่ถึง 50 คน ดังแสดงในตารางที่ 1

ตารางที่ 1 การเลือกกลุ่มตัวอย่างจากประชากรในแต่ละแผนก

แผนก	ประชากร	กลุ่มตัวอย่าง
อายุรกรรม	125	50
ผู้ป่วยหนัก	125	50
ศัลยกรรม	103	50
กุมารเวชกรรม	59	50
ผู้ป่วยนอก	55	50
สูตินรีเวชกรรม	34	34
รวม	505	284

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ประกอบด้วยแบบสอบถาม 1 ชุด แบ่งเป็น 4 ตอน โดยมีรายละเอียดดังนี้

ตอนที่ 1 แบบสอบถามข้อมูลส่วนบุคคล ประกอบด้วยข้อคำถามเกี่ยวกับ อายุ สถานภาพสมรส ระดับการศึกษา ระยะเวลาในการปฏิบัติงาน แผนกที่ปฏิบัติงาน โดยมีลักษณะข้อคำถามเป็นแบบเลือกตอบ และเติมคำในช่องว่าง จำนวน 5 ข้อ โดยผู้วิจัยสร้างขึ้นเอง

ตอนที่ 2 แบบสอบถามความสามารถในการปฏิบัติงานของพยาบาลวิชาชีพ ผู้วิจัยใช้แบบสอบถามของ มณฑา อร่ามเลิศมงคล (2549) ที่สร้างขึ้นจาก แนวคิดของ Schwirian (1978) มีค่าความตรงเชิงเนื้อหา เท่ากับ .90 และค่าความเที่ยงของแบบสอบถาม มีค่าเท่ากับ .89 มีจำนวน 42 ข้อ แบ่งออกเป็น 6 ด้าน ดังนี้

1. ด้านการเป็นผู้นำ จำนวน 4 ข้อ
2. ด้านการสร้างสัมพันธภาพและการติดต่อสื่อสาร จำนวน 11 ข้อ
3. ด้านการดูแลผู้ป่วยวิกฤต จำนวน 15 ข้อ
4. ด้านการสอนและการให้ความร่วมมือ จำนวน 9 ข้อ
5. ด้านการวางแผนและการประเมินผลการพยาบาล จำนวน 6 ข้อ
6. ด้านการพัฒนาตนเองด้านวิชาชีพ จำนวน 10 ข้อ

ข้อคำถามมีลักษณะเชิงบวกและเชิงลบ ประกอบด้วยข้อคำถามเชิงบวกจำนวน 38 ข้อ (ข้อ 1-6, 8, 10-17, 19-30, 32-38, 40-41, 43, 44) ข้อคำถามเชิงลบจำนวน 7 ข้อ (ข้อ 7, 9, 18,31, 39, 42, 45) มีคำตอบเป็นแบบมาตรวัดประมาณค่า 5 ระดับ มีเกณฑ์การให้คะแนน ดังนี้

คะแนน		
ข้อคำถามเชิงบวก	ข้อคำถามเชิงลบ	ความหมาย
5	1	ท่านสามารถปฏิบัติได้มากที่สุด (80-100%)
4	2	ท่านสามารถปฏิบัติได้มาก (60-80%)
3	3	ท่านสามารถปฏิบัติได้ปานกลาง (40-60%)
2	4	ท่านสามารถปฏิบัติได้น้อย (20-40%)
1	5	ท่านสามารถปฏิบัติได้น้อยที่สุดหรือไม่ปฏิบัติเลย (0-20%)

การแปลผล ผู้วิจัยแปลผลระดับความสามารถในการปฏิบัติงานของพยาบาลวิชาชีพ ตามค่าเฉลี่ย (มณฑา อร่ามเลิศมงคล, 2549) ดังนี้

ค่าเฉลี่ย	ความหมาย
4.50-5.00	มีความสามารถในการปฏิบัติงานในระดับมากที่สุด
3.50-4.49	มีความสามารถในการปฏิบัติงานในระดับมาก
2.50-3.49	มีความสามารถในการปฏิบัติงานในระดับปานกลาง
1.50-2.49	มีความสามารถในการปฏิบัติงานในระดับน้อย
1.00-1.49	มีความสามารถในการปฏิบัติงานในระดับน้อยที่สุด

ตอนที่ 3 แบบสอบถามคุณลักษณะของงาน ผู้วิจัยใช้แบบสอบถามของ รังสิมา ศรีสุพรรณ (2547) ที่สร้างขึ้นจาก แนวคิดของ Hackman and Oldham (1980) มีค่าความตรงเชิงเนื้อหาเท่ากับ .91 และค่าความเที่ยงของแบบสอบถาม มีค่าเท่ากับ .89 มีจำนวน 20 ข้อ แบ่งออกเป็น 5 ด้าน ดังนี้

1. ด้านความหลากหลายในการใช้ทักษะในการทำงาน จำนวน 5 ข้อ
2. ด้านความมีเอกลักษณ์ของงาน จำนวน 3 ข้อ
3. ด้านความสำคัญของงาน จำนวน 3 ข้อ
4. ด้านความมีอิสระในงาน จำนวน 4 ข้อ
5. ด้านผลป้อนกลับของงาน จำนวน 5 ข้อ

แบบสอบถามมีลักษณะเป็นแบบมาตรวัดประมาณค่า 5 ระดับ มีเกณฑ์การให้คะแนน ดังนี้

คะแนน	ความหมาย
5	ข้อความนั้นตรงกับความคิดเห็นของท่านมากที่สุด
4	ข้อความนั้นตรงกับความคิดเห็นของท่านมาก
3	ข้อความนั้นตรงกับความคิดเห็นของท่านปานกลาง
2	ข้อความนั้นตรงกับความคิดเห็นของท่านน้อย
1	ข้อความนั้นตรงกับความคิดเห็นของท่านน้อยที่สุด

การแปลผล ผู้วิจัยแปลผลระดับคุณลักษณะของงาน ตามคะแนนเฉลี่ย (รังสิมา ศรีสุพรรณ, 2547) โดยให้ความหมายดังนี้

ค่าเฉลี่ย	ความหมาย
4.50-5.00	คุณลักษณะของงานอยู่ในระดับมากที่สุด
3.50-4.49	คุณลักษณะของงานอยู่ในระดับมาก
2.50-3.49	คุณลักษณะของงานอยู่ในระดับปานกลาง
1.50-2.49	คุณลักษณะของงานอยู่ในระดับน้อย
1.00-1.49	คุณลักษณะของงานอยู่ในระดับน้อยที่สุด

ตอนที่ 4 แบบสอบถามการเรียนรู้ตลอดชีวิต ผู้วิจัยใช้แบบสอบถามของ ธิดานุช เพียรชูชัย (2558) ที่สร้างขึ้นตามแนวคิดของ Hojat et al. (2006) มีค่าความตรงเชิงเนื้อหา เท่ากับ .91 และค่าความเที่ยงของแบบสอบถาม เท่ากับ .86 แบบสอบถามมีจำนวน 19 ข้อ แบ่งออกเป็น 4 ด้าน ดังนี้

1. ด้านความเชื่อและเหตุจูงใจในการเรียนรู้เชิงวิชาชีพ จำนวน 5 ข้อ
2. ด้านการร่วมกิจกรรมวิชาการ จำนวน 6 ข้อ
3. ด้านการหาโอกาสเรียนรู้ จำนวน 4 ข้อ
4. ด้านการเพิ่มทักษะทางเทคนิคในการสืบค้นข้อมูล จำนวน 4 ข้อ

ลักษณะแบบสอบถาม ประกอบด้วยข้อคำถามเชิงบวกทั้งหมด 19 ข้อ มีคำตอบเป็นแบบมาตรวัดประมาณค่า 5 ระดับ มีเกณฑ์การให้คะแนน ดังนี้

คะแนน	ความหมาย
5	เห็นด้วยกับข้อความนั้นมากที่สุด
4	เห็นด้วยกับข้อความนั้นมาก
3	เห็นด้วยกับข้อความนั้นปานกลาง
2	เห็นด้วยกับข้อความนั้นน้อย
1	เห็นด้วยกับข้อความนั้นน้อยที่สุด

การแปลผล ผู้วิจัยแปลผลระดับการเรียนรู้ตลอดชีวิตของพยาบาลวิชาชีพ ตามค่าเฉลี่ย ดังนี้ (ธิดานุช เพียรชูชัย, 2558)

ค่าเฉลี่ย	ความหมาย
4.50-5.00	พยาบาลวิชาชีพมีการเรียนรู้ตลอดชีวิตอยู่ในระดับสูงมาก
3.50-4.49	พยาบาลวิชาชีพมีการเรียนรู้ตลอดชีวิตอยู่ในระดับสูง
2.50-3.49	พยาบาลวิชาชีพมีการเรียนรู้ตลอดชีวิตอยู่ในระดับปานกลาง
1.50-2.49	พยาบาลวิชาชีพมีการเรียนรู้ตลอดชีวิตอยู่ในระดับต่ำ
1.00-1.49	พยาบาลวิชาชีพมีการเรียนรู้ตลอดชีวิตอยู่ในระดับต่ำมาก

การตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือการวิจัย

การตรวจสอบความตรง (Validity)

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยใช้แบบสอบถามความสามารถในการปฏิบัติงานของพยาบาลวิชาชีพ ของ มณฑา อร่ามเลิศมงคล (2549) ใช้แบบสอบถามคุณลักษณะของงานของ รังสิมา ศรีสุพรรณ (2547) และใช้แบบสอบถามการเรียนรู้ตลอดชีวิตของ ธิดานุช เพียรชูชัย (2558) ซึ่งได้ผ่านการตรวจสอบความตรงตามเนื้อหาจากผู้ทรงคุณวุฒิมาแล้วมีค่า CVI เท่ากับ .90, .91 และ .91 ตามลำดับ และแบบสอบถามเหล่านี้ได้ใช้สำหรับศึกษาในพยาบาลวิชาชีพเช่นเดียวกัน ดังนั้นผู้วิจัยจึงไม่ได้นำมาหาความตรงเชิงเนื้อหาของแบบสอบถามอีก

การหาค่าความเชื่อมั่นของเครื่องมือการวิจัย (Reliability)

ผู้วิจัยนำแบบสอบถามความสามารถในการปฏิบัติงานของพยาบาลวิชาชีพ แบบสอบถามคุณลักษณะของงานและแบบสอบถามการเรียนรู้ตลอดชีวิต ที่ผ่านการตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหาแล้ว เสนออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ และนำไปทดลองใช้ กับพยาบาลวิชาชีพที่มีคุณสมบัติคล้ายกลุ่มตัวอย่าง และไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ในโรงพยาบาลมหาวิทยาลัยบูรพา จำนวน 30 คน วิเคราะห์ค่า Cronbach's Alpha Coefficient ได้ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม เท่ากับ .89, .89 และ .86 ตามลำดับ จึงถือว่าแบบสอบถามนี้อยู่ในเกณฑ์ที่ยอมรับได้คือ .80 ขึ้นไป (บุญใจ ศรีสถิตย์นรากูร, 2553)

การพิทักษ์สิทธิของกลุ่มตัวอย่าง

โครงร่างวิทยานิพนธ์ ได้รับการรับรองจริยธรรมวิจัยรหัส 03-03-2560 ให้ดำเนินการจากคณะกรรมการพิจารณาจริยธรรมการวิจัยระดับบัณฑิตศึกษา คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา และการรับรองจริยธรรมการวิจัยจากคณะกรรมการพิจารณาจริยธรรมการวิจัย

โรงพยาบาลชลบุรี รหัสวิจัย 38/ 60/ N/ q ผู้วิจัยได้พิทักษ์สิทธิของกลุ่มตัวอย่างในการตอบแบบสอบถาม โดยมีการชี้แจงวัตถุประสงค์ของการวิจัย ประโยชน์ที่ได้รับจากการวิจัย วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล และสอบถามถึงการยินยอมเข้าร่วมในการวิจัยตามแบบฟอร์มการอธิบายการเข้าร่วมงานวิจัย และการลงนามในใบยินยอมเข้าร่วมการวิจัย การให้ความร่วมมือเป็นไปโดยความสมัครใจของกลุ่มตัวอย่าง ผลการศึกษาวิจัยครั้งนี้นำเสนอในภาพรวม นำไปใช้สำหรับวัตถุประสงค์ทางวิชาการเท่านั้น โดยข้อมูลของกลุ่มตัวอย่างในแบบสอบถามถือเป็นความลับ ไม่มีการเปิดเผยชื่อของผู้ตอบแบบสอบถาม

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยเป็นผู้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลจากโรงพยาบาลที่กลุ่มตัวอย่างปฏิบัติงาน ผู้วิจัยใช้เวลาในการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นเวลา 2 สัปดาห์ ซึ่งมีขั้นตอนดังนี้

1. ผู้วิจัยเสนอเค้าโครงวิทยานิพนธ์ และเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยต่อคณะกรรมการพิจารณาจริยธรรมการวิจัยระดับบัณฑิตศึกษา คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา
2. หลังจากผ่านการพิจารณาจริยธรรมการวิจัยระดับบัณฑิตศึกษา คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพาแล้ว ผู้วิจัยจะดำเนินการ โดยการนำหนังสือจากคณบดีคณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา พร้อมทั้งโครงร่างฉบับย่อ ตัวอย่างแบบสอบถามในการวิจัย เสนอต่อคณะกรรมการจริยธรรมการวิจัยของโรงพยาบาลชลบุรี เพื่อขออนุญาตในการเก็บรวบรวมข้อมูล
3. หลังจากได้รับอนุญาตแล้ว ผู้วิจัยติดต่อประสานงานกับฝ่ายการพยาบาลของโรงพยาบาล แนะนำตัวเพื่อชี้แจงวัตถุประสงค์การวิจัย วิธีดำเนินการวิจัย การพิทักษ์สิทธิกลุ่มตัวอย่าง ขอรายชื่อพยาบาลวิชาชีพ และขออนุญาต เข้าแจกแบบสอบถามให้กลุ่มตัวอย่าง และเก็บรวบรวมแบบสอบถามคืน
4. ผู้วิจัยส่งแบบสอบถาม และใบเซ็นยินยอมให้กับกลุ่มตัวอย่าง โดยใส่ซองปิดผนึกไว้ ขอความร่วมมือให้หัวหน้าหอผู้ป่วยเป็นผู้ส่งแบบสอบถามให้กับกลุ่มตัวอย่าง และกำหนดระยะเวลาในการตอบแบบสอบถาม 1 สัปดาห์ โดยให้ผู้ตอบแบบสอบถามใส่ซองปิดผนึกไว้ และส่งให้หัวหน้าหอผู้ป่วย
5. เมื่อครบกำหนด 1 สัปดาห์ ผู้วิจัยโทรศัพท์สอบถามความเรียบร้อยในการตอบแบบสอบถามจากหัวหน้าหอผู้ป่วย หลังจากนั้นเมื่อครบกำหนด 2 สัปดาห์ ผู้วิจัยติดตามเก็บแบบสอบถามคืนจากหัวหน้าหอผู้ป่วยด้วยตนเอง

6. ผู้วิจัยใช้เวลาเก็บข้อมูลทั้งสิ้น 2 สัปดาห์ ตั้งแต่วันที่ 20 เมษายน ถึงวันที่ 3 พฤษภาคม พ.ศ. 2560 โดยแจกแบบสอบถามไปทั้งสิ้น 284 ฉบับ ได้รับกลับคืนมา 266 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 93.66

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยนำข้อมูลที่รวบรวมจากแบบสอบถาม มาวิเคราะห์ข้อมูลด้วยโปรแกรมสำเร็จรูป ดังนี้

1. วิเคราะห์ข้อมูลส่วนบุคคล โดยใช้ค่าความถี่ (Frequency) ค่าร้อยละ (Percentage) หาค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard deviation)

2. วิเคราะห์ความสามารถในการปฏิบัติงาน คุณลักษณะของงาน และการเรียนรู้ตลอดชีวิตของพยาบาลวิชาชีพ โดยใช้ค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard deviation)

3. วิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่าง คุณลักษณะของงาน การเรียนรู้ตลอดชีวิตกับความสามารถในการปฏิบัติงานของพยาบาลวิชาชีพ โดยการหาค่าสัมประสิทธิ์ สหสัมพันธ์แบบ เพียร์สัน (Pearson’s product -moment correlation coefficient) ผู้วิจัยกำหนดระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

บทที่ 4
ผลการวิจัย

การวิจัยนี้เป็นแบบหาความสัมพันธ์ (Correlation descriptive design) มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความสามารถในการปฏิบัติงานของพยาบาลวิชาชีพในโรงพยาบาลศูนย์ ในจังหวัดชลบุรี และศึกษาความสัมพันธ์ระหว่าง คุณลักษณะของงาน การเรียนรู้ตลอดชีวิตและความสามารถในการปฏิบัติงานของพยาบาลวิชาชีพ โรงพยาบาลศูนย์ จังหวัดชลบุรี กลุ่มตัวอย่างเป็นพยาบาลวิชาชีพ ที่ปฏิบัติงานในโรงพยาบาลศูนย์จังหวัดชลบุรี มีคุณสมบัติ คือมีประสบการณ์ในการปฏิบัติงานไม่น้อยกว่า 1 ปี และไม่มีตำแหน่งเป็นผู้บริหารทางการพยาบาล จำนวน 284 คน ได้มาจากการสุ่มตัวอย่างอย่างง่าย ได้แบบสอบถามคืน 266 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 93.66 เมื่อทำการทดสอบการกระจายของข้อมูลตามข้อตกลงเบื้องต้นของการใช้สถิติถดถอยพหุคูณ พบว่าไม่มีคะแนนที่ต่างจากกลุ่ม (Outliers) ผู้วิจัยจึงนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลเป็นลำดับ ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลส่วนบุคคล

ตอนที่ 2 ความสามารถในการปฏิบัติงาน การเรียนรู้ตลอดชีวิต และคุณลักษณะงานของพยาบาลวิชาชีพ

ตอนที่ 3 ความสัมพันธ์ระหว่างคุณลักษณะของงาน การเรียนรู้ตลอดชีวิตกับความสามารถในการปฏิบัติงานของพยาบาลวิชาชีพ

ตอนที่ 1 ข้อมูลส่วนบุคคลของพยาบาลวิชาชีพ

ตารางที่ 2 จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามข้อมูลส่วนบุคคล (n = 266)

ข้อมูลทั่วไป	จำนวน (คน)	ร้อยละ
อายุ (M = 37.98, SD = 10.77, Min = 22, Max = 60)		
≤ 30 ปี	88	33.0
31-40 ปี	84	31.6
41-50 ปี	47	17.7
> 50 ปี	47	17.7

ตารางที่ 2 (ต่อ)

ข้อมูลทั่วไป	จำนวน (คน)	ร้อยละ
สถานภาพสมรส		
คู่	122	45.3
โสด	133	50.0
หย่าร้าง	5	1.8
หม้าย	6	2.2
แยกกันอยู่	2	0.7
ระดับการศึกษา		
ปริญญาตรีหรือเทียบเท่าปริญญาตรี	245	92.1
ปริญญาโทหรือสูงกว่า	21	7.9
ระยะเวลาปฏิบัติงาน (M = 13.22, SD = 9.70, Min = 1, Max = 36)		
≤ 10 ปี	122	45.9
11-20 ปี	86	32.3
21-30 ปี	36	13.5
> 30 ปีขึ้นไป	22	8.3
แผนกที่ปฏิบัติงาน		
แผนกอายุรกรรม	49	18.4
แผนกผู้ป่วยหนัก	48	18
แผนกผู้ป่วยนอก	48	18
แผนกศัลยกรรม	47	17.7
แผนกกุมารเวชกรรม	47	17.7
แผนกสูติ-นรีเวชกรรม	27	10.2

จากตารางที่ 2 พบว่ากลุ่มตัวอย่าง มีอายุเฉลี่ย 37.98 ปี ส่วนใหญ่มีอายุน้อยกว่าหรือเท่ากับ 30 ปี (ร้อยละ 33.1) รองลงมามีอายุระหว่าง 31-40 ปี (ร้อยละ 31.6) มีสถานภาพสมรสโสดมากที่สุด (ร้อยละ 50) รองลงมามีสถานภาพสมรส (ร้อยละ 45.9) และมีการศึกษาระดับปริญญาตรีหรือเทียบเท่าปริญญาตรีมากที่สุด (ร้อยละ 92.1) กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีประสบการณ์ ในการปฏิบัติงานน้อยกว่า

10 ปี (ร้อยละ 45.9) รองลงมามีประสบการณ์ในการปฏิบัติงานช่วง 11-20 ปี (ร้อยละ 32.3) ปฏิบัติงานแผนกอายุรกรรมมากที่สุด (ร้อยละ 18.4) และรองลงมาปฏิบัติงานที่แผนกผู้ป่วยหนัก (ร้อยละ 18.0)

ตอนที่ 2 ความสามารถในการปฏิบัติงาน การเรียนรู้ตลอดชีวิต และคุณลักษณะงานของพยาบาลวิชาชีพ

ตารางที่ 3 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความสามารถในการปฏิบัติงานของพยาบาลวิชาชีพ โดยรวมและรายด้าน (n = 266)

ความสามารถในการปฏิบัติงานของพยาบาลวิชาชีพ	*M*	*SD*	ระดับ
1. ด้านการเป็นผู้นำ	3.99	0.47	มาก
2. ด้านการวางแผนและประเมินผล	3.84	0.48	มาก
3. ด้านการสอนผู้ป่วยและญาติ	3.80	0.40	มาก
4. ด้านการดูแลผู้ป่วยวิกฤต	3.87	0.74	มาก
5. ด้านการติดต่อสื่อสารและการสร้างสัมพันธภาพ	3.83	0.73	มาก
รวม	**3.87**	**0.56**	**มาก**

จากตารางที่ 3 พบว่า กลุ่มตัวอย่าง มีคะแนนเฉลี่ยความสามารถในการปฏิบัติงานของพยาบาลวิชาชีพโดยรวมอยู่ในระดับมาก (M = 3.87, SD = 0.56) เมื่อพิจารณารายด้านพบว่า กลุ่มตัวอย่าง มีคะแนนเฉลี่ยความสามารถในการปฏิบัติงานของพยาบาลวิชาชีพอยู่ในระดับมากทั้ง 5 ด้าน โดยมีคะแนนเฉลี่ยด้านการเป็นผู้นำสูงที่สุด (M = 3.99, SD = 0.47) และด้านการสอนผู้ป่วยและญาติน้อยที่สุด (M = 3.80, SD = 0.40)

ตารางที่ 4 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับคุณลักษณะของงานของพยาบาลวิชาชีพโดยรวมและรายด้าน (n = 266)

คุณลักษณะของงาน	*M*	*SD*	ระดับ
ด้านความหลากหลายในการใช้ทักษะในงาน	4.31	0.56	มาก
ด้านความมีเอกลักษณ์ของงาน	3.77	0.62	มาก
ด้านความสำคัญของงาน	4.41	0.58	มาก
ด้านความมีอิสระในงาน	4.00	0.60	มาก
ด้านผลป้อนกลับของงาน	4.01	0.58	มาก
รวม	**4.10**	**0.50**	**มาก**

จากตารางที่ 4 พบว่า กลุ่มตัวอย่าง มีคะแนนเฉลี่ยคุณลักษณะของงานโดยรวมอยู่ในระดับมาก (M = 4.10, SD = 0.35) เมื่อพิจารณารายด้านพบว่า กลุ่มตัวอย่างมีคะแนนเฉลี่ยคุณลักษณะของงานอยู่ในระดับมากทุกด้าน โดยมีคะแนนเฉลี่ยด้านความสำคัญของงานสูงที่สุด (M = 4.41, SD = 0.58) และด้านความมีเอกลักษณ์น้อยของงานน้อยที่สุด (M = 3.77, SD = 0.62)

ตารางที่ 5 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ด้านการเรียนรู้ตลอดชีวิตของพยาบาลวิชาชีพโดยรวมและรายด้าน (n = 266)

การเรียนรู้ตลอดชีวิต	*M*	*SD*	ระดับ
ด้านความเชื่อและเหตุจูงใจในการเรียนรู้เชิงวิชาชีพ	4.24	0.50	มาก
ด้านการมีส่วนร่วมในกิจกรรมวิชาการ	3.20	0.72	ปานกลาง
ด้านการหาโอกาสเรียนรู้	3.46	0.65	มาก
ด้านการเพิ่มทักษะทางเทคนิคในการสืบค้นข้อมูล	3.87	0.70	มาก
รวม	**3.62**	**1.08**	**มาก**

จากตารางที่ 5 พบว่า กลุ่มตัวอย่าง มีคะแนนเฉลี่ยด้านการเรียนรู้ตลอดชีวิตโดยรวมอยู่ในระดับมาก (M = 3.62, SD = 1.08) เมื่อพิจารณารายด้านพบว่า กลุ่มตัวอย่างมีคะแนนเฉลี่ยการเรียนรู้ตลอดชีวิตอยู่ในระดับมากเกือบทุกด้าน ยกเว้นด้านการมีส่วนร่วมในกิจกรรมวิชาการซึ่งพบว่า

อยู่ในระดับปานกลาง (M = 3.20, SD = 0.72) โดยมีคะแนนเฉลี่ยด้านความเชื่อและเหตุจูงใจในการเรียนรู้เชิงวิชาชีพสูงที่สุด (M = 4.24, SD = 0.50)

ตอนที่ 3 ความสัมพันธ์ระหว่างคุณลักษณะของงาน การเรียนรู้ตลอดชีวิตกับสามารถในการปฏิบัติ งานของพยาบาลวิชาชีพ

ตารางที่ 6 ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยคุณลักษณะของงาน การเรียนรู้ตลอดชีวิตกับความสามารถในการปฏิบัติงานของพยาบาลวิชาชีพ (n = 266)

ปัจจัย	ความสามารถในการปฏิบัติงานของพยาบาลวิชาชีพ	
	สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (r)	P
คุณลักษณะของงาน	.65	.001
การเรียนรู้ตลอดชีวิต	.50	.001

จากตารางที่ 6 พบว่า คุณลักษณะของงานและการเรียนรู้ตลอดชีวิต มีความสัมพันธ์ทางบวกในระดับปานกลางกับความในการปฏิบัติงานของพยาบาลวิชาชีพ (r = .65, และ.50 ตามลำดับ)

บทที่ 5
สรุปและอภิปรายผล

การวิจัยเชิงพรรณนาหาความสัมพันธ์ครั้งนี้ (Descriptive correlation research) มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความสามารถในการปฏิบัติงานของพยาบาลวิชาชีพ และเพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการเรียนรู้ตลอดชีวิต และคุณลักษณะของงานกับความสามารถในการปฏิบัติงานของพยาบาลวิชาชีพ กลุ่มตัวอย่าง เป็นพยาบาลวิชาชีพที่ปฏิบัติงานอยู่ในโรงพยาบาลศูนย์จังหวัดชลบุรี ที่มีประสบการณ์ในการปฏิบัติงานอย่างน้อย 1 ปีและไม่มีตำแหน่งผู้บริหารทางการพยาบาล ซึ่งได้จากการสุ่มตัวอย่างแบบง่าย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถาม ประกอบด้วย แบบสอบถามข้อมูลส่วนบุคคล แบบสอบถามความสามารถปฏิบัติงานของพยาบาลวิชาชีพ แบบสอบถามคุณลักษณะของงาน แบบสอบถามการเรียนรู้ตลอดชีวิต ซึ่งผ่านการตรวจสอบความตรงตามเนื้อหาแล้ว และมีค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค เท่ากับ .90, .91 และ .91 ตามลำดับ ผู้วิจัยเก็บข้อมูลด้วยตนเอง ได้แบบสอบถามกลับคืน มีความสมบูรณ์สามารถนำไปวิเคราะห์ได้ทั้งหมด 266 ฉบับ จากที่ส่งไป 284 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 93.66 ได้วิเคราะห์ข้อมูล โดยใช้สถิติแจกแจงความถี่ พิสัย ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน (r)

สรุปผลการวิจัย

1. ข้อมูลส่วนบุคคลของกลุ่มตัวอย่างพบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ มีอายุเฉลี่ย 37.98 ปี มีอายุน้อยกว่าหรือเท่ากับ 30 ปี (ร้อยละ 33.0) มากที่สุด รองลงมามีอายุระหว่าง 31-40 ปี (ร้อยละ 31.6) มีสถานภาพสมรสโสดมากที่สุด (ร้อยละ 50) รองลงมามีสถานภาพสมรส (ร้อยละ 45.3) กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ มีประสบการณ์ในการปฏิบัติงานน้อยกว่า 10 ปี มากที่สุด (ร้อยละ 45.9) รองลงมามีประสบการณ์ในการปฏิบัติงานช่วง 11-20 ปี (ร้อยละ 32.3) ปฏิบัติงานแผนกอายุรกรรม (ร้อยละ 18.4) มากที่สุด และรองลงมาปฏิบัติงานที่แผนกผู้ป่วยหนัก (ร้อยละ 18.0)

2. ความสามารถในการปฏิบัติงานของพยาบาลวิชาชีพ พบว่ากลุ่มตัวอย่าง มีคะแนนเฉลี่ยความสามารถในการปฏิบัติงานของพยาบาลวิชาชีพโดยรวมอยู่ในระดับมาก (M = 3.87, SD = 0.56) เมื่อพิจารณารายด้านพบว่า กลุ่มตัวอย่าง มีคะแนนเฉลี่ยความสามารถในการปฏิบัติงานของพยาบาลวิชาชีพอยู่ในระดับมากทั้ง 5 ด้าน โดยมีคะแนนเฉลี่ยด้านการเป็นผู้นำสูงที่สุด (M = 3.99, SD = 0.47) และด้านการสอนผู้ป่วยและญาติน้อยที่สุด (M = 3.80, SD = 0.40)

เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า กลุ่มตัวอย่าง มีคะแนนเฉลี่ยความสามารถในการปฏิบัติงานของพยาบาลวิชาชีพอยู่ในระดับมาก 40 ข้อ อยู่ในระดับปานกลาง 5 ข้อ โดยพบว่า ข้อที่มีคะแนนเฉลี่ยความสามารถในการปฏิบัติงานของพยาบาลวิชาชีพมากที่สุดคือข้อ 10 ให้การพยาบาลโดยคำนึงถึงสิทธิผู้ป่วย (M = 4.34, SD = 0.65) และข้อที่มีคะแนนเฉลี่ยความสามารถในการปฏิบัติงานของพยาบาลวิชาชีพน้อยที่สุดคือข้อ 42 บ่อยครั้งที่มีปัญหาในการจัดลำดับความสำคัญของปัญหาของผู้ป่วย (M = 3.02, SD = 1.06) ซึ่งพบว่า มีคะแนนเฉลี่ยในระดับปานกลาง

3. คุณลักษณะของงาน พบว่ากลุ่มตัวอย่าง มีคะแนนเฉลี่ยคุณลักษณะของงาน โดยรวมทุกด้านอยู่ในระดับมาก (M = 4.10, SD = 0.35) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านความสำคัญของงานสูงที่สุด (M = 4.41, SD = 0.58) และด้านความมีเอกลักษณ์ของงานน้อยที่สุด (M = 3.77, SD = 0.62) และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ข้อ 10 งานที่ปฏิบัติสามารถช่วยให้ผู้ป่วยรอดชีวิตและเน้นความปลอดภัยของผู้รับบริการ คะแนนเฉลี่ยมากที่สุด (M = 4.46, SD = 0.66) และ ข้อ 7 งานที่ปฏิบัติเป็นงานที่มีความสมบูรณ์ในตัวงาน ต้องรับผิดชอบงานเพียงคนเดียวตั้งแต่ต้นจนจบ มีคะแนนเฉลี่ยน้อยที่สุด (M = 3.05, SD = 1.26)

4. การเรียนรู้ตลอดชีวิต พบว่ากลุ่มตัวอย่าง มีคะแนนเฉลี่ยการเรียนรู้ตลอดชีวิต โดยรวมอยู่ในระดับมาก (M = 3.62, SD = 1.08) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า กลุ่มตัวอย่างมีคะแนนเฉลี่ยการเรียนรู้ตลอดชีวิตอยู่ในระดับมากเกือบทุกด้าน ยกเว้นด้านการร่วมกิจกรรมวิชาการซึ่งพบว่าอยู่ในระดับปานกลาง (M = 3.20, SD = 0.72) โดยมีคะแนนเฉลี่ยด้านความเชื่อและเหตุจูงใจในการเรียนรู้เชิงวิชาชีพสูงที่สุด (M = 4.24, SD = 0.50) และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ข้อ 3 การเรียนรู้ตลอดชีวิตเป็นสิ่งจำเป็นสำหรับวิชาชีพการพยาบาล คะแนนเฉลี่ยมากที่สุด (M = 4.48, SD = 0.58) และ ข้อ10 มีผลงานตีพิมพ์เผยแพร่ในวารสาร คะแนนเฉลี่ยน้อยที่สุด (M = 2.00, SD = 1.34)

5. ผลการศึกษาความสัมพันธ์พบว่า คุณลักษณะของงานและการเรียนรู้ตลอดชีวิตมีความสัมพันธ์ทางบวกในระดับปานกลาง กับความสามารถในการปฏิบัติงานของพยาบาลวิชาชีพ (r = .65, และ .50 ตามลำดับ)

อภิปรายผลการวิจัย

จากผลการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างคุณลักษณะของงาน การเรียนรู้ตลอดชีวิตและความสามารถในการปฏิบัติงานของพยาบาลวิชาชีพ โรงพยาบาลศูนย์ จังหวัดชลบุรี ผู้วิจัยอภิปรายผลตามวัตถุประสงค์การวิจัยดังนี้

1. ความสามารถในการปฏิบัติงานของพยาบาลวิชาชีพ โรงพยาบาลศูนย์ จังหวัดชลบุรี ผลการศึกษาพบว่า พยาบาลวิชาชีพรับรู้ความสามารถในการปฏิบัติงานโดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก (M = 3.87, SD = 0.56) สอดคล้องกับผลการศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อความสามารถในการปฏิบัติงานของพยาบาลวิชาชีพในโรงพยาบาลสังกัดกระทรวงกลาโหม ของ ธิดานุช เพียรชูชัย (2558) การศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อความสามารถในการปฏิบัติงานของพยาบาลวิชาชีพในโรงพยาบาลสังกัดกระทรวงกลาโหม ของ ธิดานุช เพียรชูชัย (2558) และการศึกษาระดับแรงจูงใจและระดับความสามารถในการปฏิบัติงานของพยาบาลวิชาชีพโรงพยาบาลมหาสารคาม ของ กรกันยา เพ็งผลา (2554) ที่พบว่า ความสามารถในการปฏิบัติงานของพยาบาลวิชาชีพ โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมากเช่นกัน ซึ่งแสดงให้เห็นว่า พยาบาลวิชาชีพในโรงพยาบาลศูนย์ จังหวัดชลบุรี มีการสั่งสมความชำนาญในการปฏิบัติงานด้านการพยาบาลอย่างสม่ำเสมอด้วยตนเอง ทั้งจากการพัฒนาทักษะและความรู้ ตลอดจนการบูรณาการแนวทางปฏิบัติจากงานวิจัย รวมถึงการแสวงหาแหล่งสนับสนุนในการที่จะตอบรับให้สอดคล้องกับความต้องการแก่ผู้มารับการบริการในโรงพยาบาล จึงส่งผลให้พยาบาลวิชาชีพจำเป็นต้องมีการพัฒนาตนเอง และหมั่นหาความรู้เพิ่มเติมอยู่ตลอดเวลา เพื่อให้ก้าวทันไปกับความก้าวหน้าทางด้านเทคโนโลยีทางการแพทย์และการสื่อสารต่าง ๆ ในปัจจุบัน เพื่อที่จะสามารถนำเทคโนโลยีดังกล่าว มาปรับใช้ในการปฏิบัติงานด้านการพยาบาลอย่างรวดเร็ว ได้คุณภาพตามมาตรฐานสากล และลดข้อผิดพลาดจากการปฏิบัติงานพยาบาลได้

ในการศึกษาครั้งนี้พบว่า ความสามารถในการปฏิบัติงานของพยาบาลวิชาชีพ โรงพยาบาลศูนย์ จังหวัดชลบุรี โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก เนื่องจากกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ ปฏิบัติงานอยู่ในแผนกอายุรกรรม และแผนกผู้ป่วยหนัก ประกอบกับการที่เป็นโรงพยาบาลศูนย์ ซึ่งผ่านการตรวจรับรองคุณภาพจากสถาบันต่าง ๆ ทั้งในประเทศและต่างประเทศ รวมถึงการเป็นโรงเรียนแพทย์ ทำให้ต้องมีการรับผู้ป่วยที่มีความวิกฤตซ้ำซ้อน และปริมาณการรับผู้ป่วยที่ไม่สามารถจำกัดจำนวนได้ พยาบาลวิชาชีพจึงต้องใช้ทักษะความรู้ และความชำนาญเพื่อให้การดูแลผู้ป่วยอย่างถูกต้อง รวดเร็ว และปลอดภัย

2. ความสัมพันธ์ระหว่างคุณลักษณะของงาน การเรียนรู้ตลอดชีวิตและความสามารถในการปฏิบัติงานของพยาบาลวิชาชีพ โรงพยาบาลศูนย์ จังหวัดชลบุรี ผลการศึกษาพบว่า คุณลักษณะของงานและการเรียนรู้ตลอดชีวิต มีความสัมพันธ์ทางบวกในระดับปานกลาง กับความสามารถในการปฏิบัติงานของพยาบาลวิชาชีพ (r = .65, และ .50 ตามลำดับ) ซึ่งสอดคล้องกับสมมุติฐานที่ตั้งไว้ และสอดคล้องกับผลการศึกษาของ รังสิมา ศรีสุพรรณ (2547) ที่พบว่า คุณลักษณะของงาน

มีความสัมพันธ์ทางบวกกับการปฏิบัติงานตามการรับรู้ของพยาบาลวิชาชีพโรงพยาบาลทั่วไป สังกัดกระทรวงสาธารณสุข (r = .66) และ ทัศนีย์ ทองรักศรี (2544) พบว่า คุณลักษณะของงาน มีความสัมพันธ์ทางบวกกับการปฏิบัติงานของพยาบาลวิชาชีพ โรงพยาบาลชุมชน ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ (r = .41) และยังสอดคล้องกับผลการศึกษาของ ธิดานุช เพียรชูชัย (2558) ที่พบว่า การเรียนรู้ตลอดชีวิต มีความสัมพันธ์ทางบวกในระดับปานกลางกับความสามารถในการปฏิบัติงานของพยาบาลวิชาชีพ โรงพยาบาลสังกัดกระทรวงกลาโหม (r = .58) เช่นเดียวกับผลการศึกษาของ ปิยรัตน์ วัฒนา (2551) ซึ่งพบว่า การเรียนรู้ตลอดชีวิต มีความสัมพันธ์ทางบวกกับความสามารถในการปฏิบัติงานของพยาบาลวิชาชีพในโรงพยาบาลเอกชน กรุงเทพมหานคร (r = .61)

ในการศึกษาครั้งนี้พบว่า คุณลักษณะของงานและการเรียนรู้ตลอดชีวิต มีความสัมพันธ์ทางบวกในระดับปานกลาง กับความสามารถในการปฏิบัติงานของพยาบาลวิชาชีพ โรงพยาบาลศูนย์ จังหวัดชลบุรี (r = .65, และ .50 ตามลำดับ) เนื่องจากกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีอายุน้อยกว่าหรือเท่ากับ 30 ปี (ร้อยละ 33.1) และส่วนใหญ่มีประสบการณ์ในการปฏิบัติงานน้อยกว่า 10 ปี ประกอบกับเป็นโรงพยาบาลศูนย์ ต้องรับผู้ป่วยที่มีอาการหนัก และมีความซับซ้อน จึงต้องการพยาบาลที่มีความรู้ ทักษะ และความสามารถในการปฏิบัติงาน โรงพยาบาลจึงมีการส่งเสริม ให้ได้รับการอบรมด้านวิชาการทั้งภายในและนอกโรงพยาบาล เพื่อพัฒนาทักษะและเพิ่มพูนความรู้ให้แก่พยาบาลวิชาชีพทุกคน แสดงว่าพยาบาลวิชาชีพในโรงพยาบาลศูนย์ จังหวัดชลบุรี ให้ความสำคัญกับการเรียนรู้อยู่ตลอดเวลา เพื่อพัฒนาตนเองให้มีความสามารถในการปฏิบัติงาน และเชื่อว่าการเรียนรู้ตลอดชีวิตนั้นมีความจำเป็นอย่างยิ่งสำหรับบุคลากรในโรงพยาบาลระดับตติยภูมิที่ผ่านการรับรองจากสถาบันต่าง ๆ มาแล้ว เพื่อเป็นการธำรงรักษาคุณภาพการบริการ ชื่อเสียง และพัฒนามาตรฐานแก่วิชาชีพการพยาบาลให้ดียิ่งขึ้นต่อไป

ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

จากการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างคุณลักษณะของงาน การเรียนรู้ตลอดชีวิต และความสามารถในการปฏิบัติงานของพยาบาลวิชาชีพ โรงพยาบาลศูนย์ จังหวัดชลบุรี พบว่า มีข้อเสนอแนะในการนำไปใช้ดังนี้

1. ผู้บริหารของโรงพยาบาลควรส่งเสริมและให้การสนับสนุน แก่กลุ่มการพยาบาล ให้พยาบาลวิชาชีพมีโอกาสศึกษาต่อตามความสามารถ และความเหมาะสมกับลักษณะงานของงาน พร้อมทั้งสนับสนุนให้เข้าร่วมประชุมวิชาการ จัดให้มีการทำวิจัยจากงานประจำ กระตุ้นให้มีการนำเสนอผลงานวิชาการ ทั้งในและนอกโรงพยาบาลอยู่ตลอดเวลา โดยจัดให้มีอัตรากำลังมา

ทดแทนเพื่อให้สามารถเข้าร่วมกิจกรรมทางวิชาการได้ หรือส่งเสริมให้มีการจัดอบรม และสนับสนุนให้เป็นวิทยากรเองในโรงพยาบาล เพื่อสร้างวัฒนธรรมการเรียนรู้ที่ต่อเนื่อง และยั่งยืน จนเกิดเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้อย่างแท้จริงได้

2. ผู้บริหารทางการพยาบาลควรส่งเสริมและสนับสนุน ให้มีพยาบาลวิชาชีพทุกคนในโรงพยาบาล มีส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนาบุคคลากร และสนับสนุนในการทำวิจัย แล้วนำผลการวิจัยนั้นมาประยุกต์ใช้ในการปฏิบัติงาน เพื่อพัฒนาระดับความสามารถในการปฏิบัติงานของพยาบาลวิชาชีพในหอผู้ป่วยนั้น ๆ

3. พยาบาลวิชาชีพควรหาโอกาสในการเข้ารับการอบรม โดยการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างกลุ่มวิชาชีพด้วยกัน และสหสาขาวิชาชีพ เพื่อเป็นการพัฒนาตนเอง และพัฒนาบุคคลากรด้านการพยาบาล ให้มีระดับความสามารถในการปฏิบัติงานของพยาบาลวิชาชีพ ตามความรู้ความสามารถสูงขึ้น

ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรทำวิจัยเชิงปฏิบัติการ โดยกำหนดให้พยาบาลวิชาชีพทุกคนในโรงพยาบาลได้มีส่วนร่วมในการหาแนวทางการพัฒนารูปแบบการบริหารจัดการในองค์การพยาบาล เพื่อสร้างให้เป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้

2. ควรมีการประเมินและติดตามระดับความสามารถในการปฏิบัติงานของพยาบาลวิชาชีพ ปีละครั้ง เพื่อใช้เป็นแนวทางในการวางแผนพัฒนาบุคคลากรทางการพยาบาล ให้มีความสามารถในการปฏิบัติงานให้มีประสิทธิภาพ เหมาะสมกับงานที่ปฏิบัติ รวมถึงการค้นหาปัญหาต่าง ๆ ในการทำงานอย่างสม่ำเสมอ เพื่อให้ผู้ปฏิบัติงานเกิดความมั่นใจในการปฏิบัติงานมากยิ่งขึ้น และคงอยู่กับหน้าที่ได้อย่างยาวนานและต่อเนื่อง

บรรณานุกรม

กาญจนา พลธนะ. (2543). *ความสัมพันธ์ระหว่างการรับรู้คุณค่าวิชาชีพ บรรยากาศองค์การความอดทนกับความสามารถในการปฏิบัติงานของพยาบาลวิชาชีพตามทฤษฎีการพยาบาลของรอย*. วิทยานิพนธ์พยาบาลศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการพยาบาล, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยบูรพา.

กรกันยา เพ็งผลา. (2555). *ความสัมพันธ์ระหว่างแรงจูงใจ กับความสามารถในการปฏิบัติงานของพยาบาลวิชาชีพในโรงพยาบาลมหาสารคาม*. วิทยานิพนธ์พยาบาลศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการพยาบาล, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยบูรพา.

ขจี พงศธรวิบูลย์. (2559). *การพัฒนาแบบวัดคุณลักษณะการเรียนรู้ตลอดชีวิตของนักศึกษาพยาบาล*. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรดุษฎีบัณฑิต, สาขาวิชาการวัดและประเมินผลการศึกษา, บัณฑิตวิทยาลัย, จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

จิตต์ภิญญา ชุมสาย ณ อยุธยา. (2559). *การพัฒนาหมวดวิชาศึกษาทั่วไปเพื่อเสริมสร้างคุณลักษณะบัณฑิตตามกรอบแนวคิดหมวดวิชาศึกษาทั่วไป*. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.

ทัศนีย์ ทองรักศรี. (2544). *ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยส่วนบุคคล คุณลักษณะของงาน การได้รับการเสริมสร้างพลังอำนาจในงาน กับความสามารถในการปฏิบัติงานของพยาบาลวิชาชีพโรงพยาบาลชุมชน ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ*. วิทยานิพนธ์พยาบาลศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการพยาบาล, บัณฑิตวิทยาลัย, จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

นภกานต์ ประสาททอง. (2553). *ปัจจัยที่มีผลต่อความสามารถในการปฏิบัติงานของพยาบาลวิชาชีพในหน่วยอุบัติเหตุฉุกเฉิน โรงพยาบาลชุมชนเขตภาคตะวันออก*. วิทยานิพนธ์พยาบาลศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการพยาบาล, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยบูรพา.

นาตยา เต้าป้อม. (2547). *ความฉลาดทางอารมณ์ การรับรู้เกี่ยวกับการบริหารงานบุคคล กับความสามารถในการปฏิบัติงานของพยาบาลวิชาชีพในศูนย์สุขภาพชุมชนภาคตะวันออกเฉียงเหนือ*, วิทยานิพนธ์พยาบาลศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการพยาบาล, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยบูรพา.

นลินี เกิดประสงค์. (2547). *ความสัมพันธ์ระหว่างคุณลักษณะของงาน ความฉลาดทางอารมณ์กับความสามารถในการปฏิบัติงานของพยาบาลวิชาชีพในศูนย์สุขภาพชุมชน ภาคเหนือตอนล่าง*. วิทยานิพนธ์พยาบาลศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการพยาบาล, บัณฑิตวิทยาลัย, จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

บุญใจ ศรีสถิตย์นรากูร. (2553).*ระเบียบวิธีการวิจัยทางพยาบาลศาสตร์* (พิมพ์ครั้งที่ 5). กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

ปาจรีย์ เที่ยงเจริญ. (2555). *ผลของการใช้รูปแบบพยาบาลพี่เลี้ยงที่มีต่อความสามารถในการปฏิบัติงานของพยาบาลวิชาชีพจบใหม่ ในโรงพยาบาลเมืองฉะเชิงเทรา*. วิทยานิพนธ์พยาบาลศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการพยาบาล, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยบูรพา.

ปิยรัตน์ วัฒนา. (2551). *ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำความเปลี่ยนแปลงของหัวหน้าหอผู้ป่วย การเรียนรู้ตลอดชีวิตกับการปฏิบัติงานของพยาบาลวิชาชีพในโรงพยาบาลเอกชน กรุงเทพมหานคร*. วิทยานิพนธ์พยาบาลศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการพยาบาล, บัณฑิตวิทยาลัย, จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

ธิดานุช เพียรชูชัย. (2558). *ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อความสามารถในการปฏิบัติงานของพยาบาลวิชาชีพในโรงพยาบาลสังกัดกระทรวงกลาโหม*, วิทยานิพนธ์พยาบาลศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการพยาบาล, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยบูรพา.

มณฑา อร่ามเลิศมงคล. (2549). *ปัจจัยที่มีผลต่อความสามารถในการปฏิบัติงานของพยาบาลวิชาชีพโรงพยาบาลศูนย์ เขต 6*. วิทยานิพนธ์พยาบาลศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการพยาบาล, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยบูรพา.

รังสิมา ศรีสุพรรณ. (2547). *ความสัมพันธ์ระหว่างการนิเทศงานของหัวหน้าหอผู้ป่วย คุณลักษณะของงานกับการปฏิบัติงานตามการรับรู้ของพยาบาลวิชาชีพ โรงพยาบาลทั่วไปสังกัดกระทรวงสาธารณสุข*. วิทยานิพนธ์พยาบาลศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการพยาบาล, บัณฑิตวิทยาลัย, จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

ศูนย์พัฒนาคุณภาพ โรงพยาบาลชลบุรี. (2560). *สถิติการรายงานความเสี่ยง*. ชลบุรี: โรงพยาบาลชลบุรี

สถาบันรับรองคุณภาพสถานพยาบาล. (2557).*คู่มือหลักสูตรความปลอดภัยของผู้ป่วยขององค์การอนามัยโลก*: (ฉบับสหวิชาชีพ เล่ม 3). กรุงเทพฯ: หนังสือดีวัน.

สภาการพยาบาล. (2556). *การดำเนินงานตามแผนยุทธศาสตร์ รายงานประจำปี 2556*. นนทบุรี: ศิริยอดการพิมพ์

สำนักงานหลักประกันสุขภาพ. (2557). *การสร้างหลักประกันสุขภาพทั่วหน้า รายงานประจำปี 2557.* กรุงเทพฯ: คัลเลอร์บ๊อกซ์.

Fey, M. K., & Miltner, R. S. (2000). A Competency-base orientation program for new graduate nurse. *Journal of Nursing Administration*, *30*(3), 126-132.

Flanagan, J., Baldwin, S., & Clarke, D. (2000). Work-Based Learning as a means of developing and assessing nursing competence. *Journal of Clinical Nursing, 9*(3), 319-469.

Hackman, J. R., & Oldham, G. R. (1980). *Work redesisn*. Masachuserrs: Addison-Wesley

Kozeier, B. (1983). Fundamental of nursing: Concepts and procedures (2nd ed.) London: Addison-Wesley.

Hojat, M., Veloski, J., Nasca, T., Erdmann, J., & Gonnella, J. (2006). Assessing physicians orientation to ward lifelong learning. *Journal of General Internal Medicine*, *21*(9), 931-932

Huggins, K. (2003). Lifelong learning-the key to competence in the intensive care unit. *Intensive and Critical Care Nursing*, *20*, 38-44.

Mary, K. F., & Rebecca, S. M. (2000). A Competency-Based Orientation Program for New Graduate Nurses. *Journal of Nursing Administration*, *30*(3), 126-132.

McCormick, J. E., & Ligen, D. (1985). *Inductrial and Organizational Psychology* (3th ed.) Englewood: Printic-Hall.

McGuire, C. A., Stanhope, M., & Weisenbeck, S. M. (1998). Nursing Competence-An Evolving Regulatory Issue in Kentucky. *Nursing Administration Quarterly, 23*(1), 24-30.

Rowland, H. S., & Rowland, B. C. (1992). *Nursing Administration Handbook* (3rd ed.). Maryland Aspen.

Schermerhorn, J. R. (1996). *Management and Organizational Behavior Essentials*. John Wiley.

Schwirian, P. M. (1978). Evaluation the performance of nurse: A Multidimensional approach. *Nursing Research*, 27, 347 -351.

Swansburg, R. C., & Swansburg, R. J. (1999). *Introductory management and leadership for nurses*. Massachusaetts: Jone & Barlett.

World Health Organization [WHO]. (2002). *WHO Definition of Health*. Retrieved from http://www.who.int/definition/en/print.html.

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก

ผลการพิจารณาจริยธรรม

หนังสือขอใช้เครื่องมือวิจัย

หนังสือขอความอนุเคราะห์เก็บข้อมูล

แบบรายงานผลการพิจารณาจริยธรรมการวิจัยระดับบัณฑิตศึกษา
คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา

ชื่อหัวข้อวิทยานิพนธ์

ความสัมพันธ์ระหว่างการเรียนรู้ตลอดชีวิต คุณลักษณะของงานกับความสามารถในการปฏิบัติงานของพยาบาลวิชาชีพในโรงพยาบาลศูนย์แห่งหนึ่งในจังหวัดชลบุรี

Relationships between Life Long Learning, Job Characteristic and Performance among Professional Nurses in a Regional Hospital in Chonburi Province

ชื่อนิสิต นางยุพเรศ มาตาพิทักษ์

รหัสประจำตัวนิสิต 53920644 **หลักสูตร** พยาบาลศาสตรมหาบัณฑิต

สาขาวิชา การบริหารการพยาบาล คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา (ภาคพิเศษ)

ผลการพิจารณาของคณะกรรมการจริยธรรมการวิจัยฯ

คณะกรรมการจริยธรรมการวิจัยฯ มีมติเห็นชอบ **รับรองจริยธรรมการวิจัย รหัส 03 - 03 - 2560** โดยได้พิจารณารายละเอียดการวิจัยเรื่องดังกล่าวข้างต้นแล้ว ในประเด็นที่เกี่ยวกับ

1) การเคารพในศักดิ์ศรี และสิทธิของมนุษย์ที่ใช้เป็นกลุ่มตัวอย่างการวิจัย

กลุ่มตัวอย่างที่ศึกษาคือ พยาบาลวิชาชีพ ที่มีประสบการณ์การปฏิบัติงานไม่น้อยกว่า 1ปี จำนวนทั้งหมด ไม่เกิน 300 ราย สถานที่เก็บรวบรวมข้อมูลคือ โรงพยาบาลชลบุรี

2) วิธีการอย่างเหมาะสมในการได้รับความยินยอมจากกลุ่มตัวอย่างก่อนเข้าร่วมโครงการวิจัย (Informed consent) รวมทั้งการปกป้องสิทธิประโยชน์และรักษาความลับของกลุ่มตัวอย่างในการวิจัย

3) การดำเนินการวิจัยอย่างเหมาะสม เพื่อไม่ก่อความเสียหายหรืออันตรายต่อกลุ่มตัวอย่างที่ศึกษา

การรับรองจริยธรรมการวิจัยนี้มีกำหนดระยะเวลา<u>หนึ่งปี</u> นับจากวันที่ออกหนังสือฉบับนี้ ถึงวันที่ 13 มีนาคม พ.ศ. 2561

อนึ่ง กรณีที่มีการเปลี่ยนแปลงหรือเพิ่มเติม ใดๆ ของการวิจัยนี้ ขณะอยู่ในช่วงระยะเวลาให้การรับรองจริยธรรมการวิจัย ขอให้ผู้วิจัยส่งรายงานการเปลี่ยนแปลงต่อคณะกรรมการพิจารณาจริยธรรมการวิจัยเพื่อขอรับรอง (เพิ่มเติม) ก่อนดำเนินการวิจัยด้วย

วันที่ให้การรับรอง 13 เดือน มีนาคม พ.ศ. 2560

ลงนาม.....

(รองศาสตราจารย์ ดร.จินตนา วัชรสินธุ์)

ประธานคณะกรรมการพิจารณาจริยธรรมการวิจัยระดับบัณฑิตศึกษา

คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา

เอกสารเลขที่ ๒๖ / ๒๕๖๐ รหัสวิจัย ๓๘/๖๐/N/q

ใบรับรองโครงการวิจัย
โดย คณะกรรมการวิจัยและจริยธรรมการวิจัย โรงพยาบาลชลบุรี

.....

โครงการวิจัย : ความสัมพันธ์ระหว่างการเรียนรู้ตลอดชีวิต คุณลักษณะของงานกับความสามารถในการปฏิบัติงานของพยาบาลวิชาชีพในโรงพยาบาลศูนย์แห่งหนึ่งในจังหวัดชลบุรี

Relationships between life long learning , job Characteristic and job Performance among Professional Nurse in a Regional Hospital in Chonburi Province.

ผู้ดำเนินการวิจัยหลัก : นางยุพเรศ มาตาพิทักษ์
หน่วยงานที่รับผิดชอบ : คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา

คณะกรรมการวิจัยและจริยธรรมการวิจัย โรงพยาบาลชลบุรี ได้พิจารณาแล้วเห็นว่าสมควรให้ดำเนินการวิจัยในขอบข่ายของโครงการวิจัยที่เสนอได้

ลงนาม ลงนาม

(นางสาวอุษา ศิริบุญฤทธิ์)
ประธานคณะกรรมการวิจัยและจริยธรรมการวิจัย

(นายชุติเดช ตาบ - องกรักษ์)
ผู้อำนวยการโรงพยาบ.....

วันที่รับรอง : ๒๗ เมษายน ๒๕๖๐ วันหมดอายุ: ๒๗ เมษายน ๒๕๖๑

เอกสารที่คณะกรรมการรับรอง
๑) โครงการวิจัย
๒) ข้อมูลสำหรับกลุ่มประชากรหรือผู้มีส่วนร่วมในการวิจัยและใบยินยอมของกลุ่มประชากรหรือผู้มีส่วนร่วมในการวิจัย
๓) ผู้วิจัย
๔) แบบสอบถาม
๕) ใบยินยอมเข้าร่วมงานวิจัยของอาสาสมัคร

กำหนดการส่งรายงานความคืบหน้าการวิจัย
☐ ทุก ๓ เดือน ☑ ทุก ๖ เดือน

ด่วนที่สุด
ที่ ศธ ๖๒๐๖/ ๐๙๙๕

มหาวิทยาลัยบูรพา คณะพยาบาลศาสตร์
๑๖๙ ถนนลงหาดบางแสน ตำบลแสนสุข
อำเภอเมือง จังหวัดชลบุรี ๒๐๑๓๑

๑๗ มีนาคม ๒๕๖๐

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์ให้นิสิตเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อดำเนินการวิจัย

เรียน ผู้อำนวยการโรงพยาบาลชลบุรี

สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. ผลการพิจารณาจริยธรรมการวิจัย
๒. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ด้วย นางยุพเรศ มาตาพิทักษ์ รหัสประจำตัว ๕๓๙๒๐๖๔๔ นิสิตหลักสูตรพยาบาลศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการพยาบาล คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา ได้รับอนุมัติเค้าโครงวิทยานิพนธ์ เรื่อง "ความสัมพันธ์ระหว่างการเรียนรู้ตลอดชีวิต คุณลักษณะของงาน กับความสามารถในการปฏิบัติงานของพยาบาลวิชาชีพในโรงพยาบาลศูนย์แห่งหนึ่งในจังหวัดชลบุรี" โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อารีรัตน์ ขำอยู่ เป็นประธานกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์ ในการนี้ คณะฯ จึงขอความอนุเคราะห์จากท่านอำนวยความสะดวกให้นิสิตเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างคือ พยาบาลวิชาชีพที่ปฏิบัติงาน ณ โรงพยาบาลชลบุรี จำนวน ๓๐๐ ราย โดยแบ่งเป็น แผนกสูติ – นรีเวชกรรม แผนกศัลยกรรม แผนกอายุรกรรม แผนกกุมารเวชกรรม แผนก ICU และแผนก OPD จำนวนแผนกละ ๕๐ ราย ระหว่างวันที่ ๒๗ มีนาคม – ๓๑ พฤษภาคม พ.ศ. ๒๕๖๐

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์ด้วย จะเป็นพระคุณยิ่ง

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.นุจรี ไชยมงคล)
คณบดีคณะพยาบาลศาสตร์ ปฏิบัติการแทน
ผู้ปฏิบัติหน้าที่อธิการบดีมหาวิทยาลัยบูรพา

งานบริการการศึกษา (บัณฑิตศึกษา)
โทรศัพท์ ๐ ๓๘๑๐ ๒๘๔๕, ๐ ๓๘๑๐ ๒๘๓๖
โทรสาร ๐ ๓๘๓๙ ๓๔๗๖
ผู้วิจัย ๐ ๘๑ ๕๗๑ ๘๓๘๐

ภาคผนวก ข

เครื่องมือในการวิจัย

เอกสารชี้แจงผู้เข้าร่วมการวิจัย

การวิจัยเรื่อง ความสัมพันธ์ระหว่างการเรียนรู้ตลอดชีวิต คุณลักษณะของงานกับความสามารถในการปฏิบัติงาน ของพยาบาลวิชาชีพในโรงพยาบาลศูนย์แห่งหนึ่งในจังหวัดชลบุรี

รหัสจริยธรรมการวิจัย 03-03-2560

ชื่อผู้วิจัย นางยุพเรศ มาตาพิทักษ์

การวิจัยครั้งนี้ทำขึ้นเพื่อศึกษา ความสัมพันธ์ระหว่างการเรียนรู้ตลอดชีวิต คุณลักษณะของงาน กับความสามารถในการปฏิบัติงาน ของพยาบาลวิชาชีพในโรงพยาบาลศูนย์แห่งหนึ่งในจังหวัดชลบุรี

ท่านได้รับเชิญให้เข้าร่วมการวิจัยครั้งนี้เนื่องจาก ท่านเป็นพยาบาลวิชาชีพที่ปฏิบัติงานอยู่ในโรงพยาบาลที่ทำการศึกษาวิจัย มีประสบการณ์ในการปฏิบัติงานไม่น้อยกว่า 1 ปี การวิจัยครั้งนี้เก็บข้อมูลในเดือนมีนาคมถึงเดือนเมษายน พ.ศ. 2560

เมื่อท่านสมัครใจเข้าร่วมการวิจัยแล้ว สิ่งที่ท่านจะต้องปฏิบัติคือ โปรดอ่านคำแนะนำและตอบแบบสอบถามทุกตอนและทุกข้อตามความจริง หลังจากท่านให้ข้อมูลในแบบสอบถามครบถ้วนแล้ว กรุณานำแบบสอบถามใส่ซองปิดผนึกและนำไปใส่กล่องรับแบบสอบถาม ที่ผู้วิจัยได้จัดเตรียมไว้ให้

ประโยชน์ที่จะได้รับ ผลการวิจัย ผู้บริหารทางการพยาบาล และผู้ที่เกี่ยวข้องสามารถใช้เป็นแนวทางในการส่งเสริม ความสามารถของพยาบาลวิชาชีพที่ปฏิบัติหน้าที่ในโรงพยาบาลศูนย์แห่งหนึ่งในจังหวัดชลบุรี ให้มีความสามารถในการปฏิบัติงานในระดับที่สูงขึ้น และเป็นแนวทางสำหรับผู้บริหารใช้ในการกำหนดนโยบายหรือเป้าหมายขององค์การได้ชัดเจนขึ้น อย่างไรก็ดีอาจมีความเสี่ยงหรือความไม่สบายใจที่เกิดขึ้นจากการวิจัยได้แก่ การกลัวว่าคำตอบของท่านจะถูกเปิดเผย ผู้วิจัยขอรับรองว่าไม่มีการเปิดเผยชื่อของผู้ตอบแบบสอบถาม คำตอบของท่านจะไม่ถูกเปิดเผยในที่ใด ๆ ถือเป็นความลับ การเก็บรวบรวมแบบสอบถามคืน ผู้วิจัยป้องกันไม่ให้การตอบกลับ

แบบสอบถามของท่านผ่านผู้บริหารของโรงพยาบาล โดยการจัดซองใส่แบบสอบถาม ปิดผนึก เพื่อป้องกันการเปิดจากบุคคลอื่นและติดต่อรับแบบสอบถามคืนด้วยตนเอง

การเข้าร่วมการวิจัยของท่านครั้งนี้เป็นไปด้วยความสมัครใจ ท่านมีสิทธิที่จะบอกเลิกการเข้าร่วมในโครงการวิจัยนี้เมื่อใดก็ได้ โดยไม่ต้องแจ้งให้ผู้วิจัยทราบล่วงหน้า และการบอกเลิกการเข้าร่วมการวิจัยนี้ จะไม่มีผลกระทบใด ๆ ต่อท่าน และท่านสามารถซักถามข้อความที่ท่านสงสัยหรือต้องการทราบได้ตลอด เวลา ผู้วิจัยจะเก็บข้อมูลของท่านไว้ในที่ส่วนบุคคล ซึ่งไม่มีใครสามารถเข้าถึงข้อมูลได้ นอกจากผู้วิจัยและอาจารย์ที่ปรึกษา หลังจากที่ได้มีการเผยแพร่ผลงานการวิจัยแล้ว ผู้วิจัยจะทำลายข้อมูลทั้งหมด

หากท่านมีปัญหาหรือข้อสงสัยประการใด สามารถสอบถามได้โดยตรงจากผู้วิจัยในวันทำการรวบรวมข้อมูล หรือสามารถติดต่อสอบถามเกี่ยวกับการวิจัยครั้งนี้ได้ตลอดเวลาที่ นางยุพเรศ มาตาพิทักษ์ หมายเลขโทรศัพท์ 081-571-8380 หรือที่ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อารีรัตน์ ขำอยู่ อาจารย์ที่ปรึกษาหลัก หมายเลขโทรศัพท์ 083-110-0549

นางยุพเรศ มาตาพิทักษ์
ผู้วิจัย

หากท่านได้รับการปฏิบัติที่ไม่ตรงตามที่ได้ระบุไว้ในเอกสารชี้แจงนี้ ท่านจะสามารถแจ้งให้ประธานคณะกรรมการพิจารณาจริยธรรมฯ ทราบได้ที่ เลขานุการคณะกรรมการจริยธรรมฯ ฝ่ายวิจัย คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา โทร. 038-102823

ใบยินยอมเข้าร่วมการวิจัย

หัวข้อวิทยานิพนธ์ เรื่อง ความสัมพันธ์ระหว่างการเรียนรู้ตลอดชีวิต คุณลักษณะของงานกับความสามารถในการปฏิบัติงาน ของพยาบาลวิชาชีพในโรงพยาบาลศูนย์แห่งหนึ่งในจังหวัดชลบุรี

วันให้คำยินยอม วันที่ .....เดือน.....พ.ศ. .....

ก่อนที่จะลงนามในใบยินยอมเข้าร่วมการวิจัยนี้ ข้าพเจ้าได้รับการอธิบายจากผู้วิจัยถึงวัตถุประสงค์ของการวิจัย วิธีการวิจัย ประโยชน์ที่จะเกิดขึ้นจากการวิจัยอย่างละเอียดและมีความเข้าใจดีแล้ว ข้าพเจ้ายินดีเข้าร่วมโครงการวิจัยนี้ด้วยความสมัครใจ และข้าพเจ้ามีสิทธิที่จะบอกเลิกการเข้าร่วมในโครงการวิจัยนี้เมื่อใดก็ได้ และการบอกเลิกการเข้าร่วมการวิจัยนี้ จะไม่มีผลกระทบใด ๆ ต่อข้าพเจ้า

ผู้วิจัยรับรองว่าจะตอบคำถามต่าง ๆ ที่ข้าพเจ้าสงสัยด้วยความเต็มใจ ไม่ปิดบัง ซ่อนเร้น จนข้าพเจ้าพอใจ ข้อมูลเฉพาะเกี่ยวกับตัวข้าพเจ้าจะถูกเก็บเป็นความลับและจะเปิดเผยในภาพรวมที่เป็นการสรุปผลการวิจัย

ข้าพเจ้าได้อ่านข้อความข้างต้นแล้ว และมีความเข้าใจดีทุกประการ และได้ลงนามในใบยินยอมนี้ด้วยความเต็มใจ

ลงนาม.....ผู้ยินยอม

(.....)

ลงนาม.....พยาน

(.....)

ลงนาม..... ผู้วิจัย

(.....นางยุพเรศ มาตาพิทักษ์.....)

หมายเลข……..

แบบสอบถาม

เรื่อง ความสัมพันธ์ระหว่างการเรียนรู้ตลอดชีวิต คุณลักษณะของงาน กับความสามารถในการปฏิบัติงาน ของพยาบาลวิชาชีพในโรงพยาบาลศูนย์แห่งหนึ่งในจังหวัดชลบุรี

คำชี้แจง

1. แบบสอบถาม แบ่งออกเป็น 4 ตอนคือ
   ตอนที่ 1 แบบสอบถามข้อมูลส่วนบุคคล จำนวน 5 ข้อ
   ตอนที่ 2 แบบสอบถามความสามารถในการปฏิบัติงานของพยาบาลวิชาชีพ จำนวน 45 ข้อ
   ตอนที่ 3 แบบสอบถามเกี่ยวกับคุณลักษณะของงาน จำนวน 20 ข้อ
   ตอนที่ 4 แบบสอบถามการเรียนรู้ตลอดชีวิต จำนวน 19 ข้อ
2. โปรดอ่านคำแนะนำก่อนตอบแบบสอบถามตอนนั้น ๆ
3. โปรดตอบแบบสอบถามทุกตอนและทุกข้อตามความจริง เพื่อให้คำตอบของท่านสามารถใช้เป็นข้อมูลที่สมบูรณ์และเป็นประโยชน์ในการวิจัยครั้งนี้ ซึ่งผลการวิจัยครั้งนี้มีคุณค่า นำไปเป็นข้อมูลในการพัฒนาวิชาชีพการพยาบาลต่อไป
4. การเก็บรวบรวมข้อมูลในครั้งนี้ ผู้วิจัยขอรับรองว่าคำตอบของท่านจะไม่ถูกเปิดเผยในที่ใด ๆ ถือเป็นความลับ และผลการวิจัยจะนำเสนอในภาพรวม ซึ่งจะไม่มีผลกระทบใด ๆ ต่อท่าน จะนำไปใช้เพื่อประโยชน์ในทางวิชาการเท่านั้น
5. ผู้วิจัยหวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความร่วมมือจากท่านเป็นอย่างดีและขอขอบพระคุณสำหรับความร่วมมือและข้อมูลที่ตรงกับความเป็นจริง ไว้ ณ โอกาสนี้

นางยุพเรศ มาตาพิทักษ์
นิสิตหลักสูตรพยาบาลศาสตรมหาบัณฑิต
คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา

ส่วนที่ 1 แบบสอบถามข้อมูลส่วนบุคคล มี 5 ข้อ

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย √ ลงในช่อง □หน้าข้อความ และเติมข้อความลงในช่องว่างที่เว้นไว้ให้ตรงกับความจริงเกี่ยวกับตัวท่านมากที่สุด

1. ปัจจุบันท่านอายุ..... ปี
2. สถานภาพสมรส □ โสด □ คู่ □ หม้าย □ หย่าร้าง □ แยกกันอยู่
3. ระดับการศึกษาสูงสุด □ ปริญญาตรีหรือเทียบเท่า □ ปริญญาโทหรือสูงกว่า
4. ระยะเวลาในการปฏิบัติงานในตำแหน่งพยาบาลวิชาชีพ.....ปี
   (เกิน 6 เดือนคิดเป็น 1 ปี)
5. ปัจจุบันท่านปฏิบัติงานอยู่ในแผนก
   - □ ผู้ป่วยนอก
   - □ สูติ-นรีเวชกรรม
   - □ ศัลยกรรม
   - □ อายุรกรรม
   - □ กุมารเวชกรรม
   - □ ICU

ตอนที่ 2 แบบสอบถามความสามารถในการปฏิบัติงานของพยาบาลวิชาชีพ

คำชี้แจง ขอให้ท่านใส่เครื่องหมาย (√) ลงในช่องที่ตรงกับความเป็นจริงมากที่สุดเพียงข้อเดียวเท่านั้น ดังนี้

5 หมายถึง ท่านสามารถปฏิบัติได้มากที่สุด (80-100%)

4 หมายถึง ท่านสามารถปฏิบัติได้มาก (60-80%)

3 หมายถึง ท่านสามารถปฏิบัติได้ปานกลาง (40-60%)

2 หมายถึง ท่านสามารถปฏิบัติได้น้อย (20-40%)

1 หมายถึง ท่านสามารถปฏิบัติได้น้อยที่สุด หรือไม่ปฏิบัติเลย (0-20%)

ข้อความ	5	4	3	2	1
1. ท่านมอบหมายหน้าที่ความรับผิดชอบให้สมาชิกทีมดูแลผู้ป่วยได้เหมาะสมตามขอบเขตความรู้ ความสามารถ					
2. ท่านให้คำแนะนำแก่สมาชิกทีม ในการวางแผนการพยาบาลได้เหมาะสม					
3. …					
4. …					
5. …					
6. ท่านมีกลวิธีในการพูด เพื่อให้ผู้ป่วยสบายใจ ยอมรับภาวะเจ็บป่วยได้					
7. ท่านลำบากใจในการขอความช่วยเหลือจากผู้อื่น					
8. …					
9. …					
10.					
11. ท่านส่งเสริมบรรยากาศในการทำงานด้วยการสร้างความไว้วางใจให้การยอมรับนับถือบุคลากรอื่นในทีมสุขภาพ					
12. ท่านอธิบายให้ผู้ป่วยทราบถึงขั้นตอนการปฏิบัติการพยาบาลก่อนให้การพยาบาลทุกครั้ง					
13. ...					
14. ...					
15. ...					

ข้อความ	5	4	3	2	1
16. ท่านใช้เครื่องมือและอุปกรณ์ทางการแพทย์ได้อย่างถูกต้อง					
17. ท่านรับรู้และตอบสนองความต้องการด้านจิตใจของผู้ป่วยใกล้เสียชีวิตด้วยความเข้าใจ					
18. ...					
19. ...					
20. ...					
21. ท่านแนะนำให้ญาติเข้าใจความต้องการผู้ป่วยอย่างแท้จริง					
22. ท่านกระตุ้นให้สมาชิกในครอบครัวมีส่วนร่วมในการดูแลผู้ป่วย					
23. ...					
24. ...					
25. ...					
26. ท่านวางแผนการสอนโดยผสมผสานความต้องการของผู้ป่วยและความต้องการของญาติได้อย่างเหมาะสม					
27. ท่านใช้วิธีการสอน อุปกรณ์การสอน ได้อย่างเหมาะสมกับอายุ การศึกษา ภูมิหลัง และการบกพร่องของประสาทการรับรู้ของผู้เรียนแต่ละราย					
28. ...					
29. ...					
30. ...					
31. บ่อยครั้งที่ท่านมีปัญหาในการจัดลำดับความสำคัญของปัญหาของผู้ป่วย					
32. ท่านวางแผนการพยาบาลที่ครอบคลุมถึงการเปลี่ยนแปลงของผู้ป่วยไว้ล่วงหน้า					
33. ...					
34. ...					
35. ...					
36. ท่านหาโอกาสเรียนรู้ประสบการณ์ใหม่เพื่อความก้าวหน้าของตนเองและวิชาชีพ					
37. ท่านมีหลักการและเหตุผลในการปฏิบัติงานอย่างชัดเจน					

ข้อความ	5	4	3	2	1
38. ...					
39. ...					
40. ...					
41. ท่านปฏิบัติงานด้วยความมั่นใจในตนเอง					
42. ท่านไม่ชอบการทำงานพยาบาล					
43. ...					
44. ...					
45. …					

ตอนที่ 3 แบบสอบถามเกี่ยวกับคุณลักษณะของงาน จำนวน 20 ข้อ

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย (√) ในช่องที่ตรงกับความคิดเห็นของท่านมากที่สุดตามเกณฑ์ดังนี้

5 หมายถึง ข้อความนั้นตรงกับความคิดเห็นของท่านมากที่สุด

4 หมายถึง ข้อความนั้นตรงกับความคิดเห็นของท่านมาก

3 หมายถึง ข้อความนั้นตรงกับความคิดเห็นของท่านปานกลาง

2 หมายถึง ข้อความนั้นตรงกับความคิดเห็นของท่านน้อย

1 หมายถึง ข้อความนั้นตรงกับความคิดเห็นของท่านน้อยที่สุดน้อยที่สุด

ข้อความ	5	4	3	2	1
ความหลากหลายในการใช้ทักษะในงาน					
1. งานที่ท่านปฏิบัติเป็นงานบริการพยาบาลที่ต้องใช้ความรู้ทักษะและความชำนาญหลาย ๆ ด้าน					
2. งานที่ท่านปฏิบัติเป็นงานที่งานที่ท่านปฏิบัติเป็นงานต้องพัฒนาทักษะและเทคนิคการทำงานใหม่ ๆ อยู่เสมอ					
3. ...					
4. ...					
5. ...					
ความมีเอกลักษณ์ของงาน					
6. งานที่ท่านปฏิบัติเป็นงานที่ให้การดูแลผู้รับบริการทั้งด้านร่างกายจิตใจอารมณ์สังคมและจิตวิญญาณ					
7. ...					
8. ...					
ความสำคัญของงาน					
9. งานที่ท่านปฏิบัติต้องใช้ความคิดและเหตุผลรวมทั้งความรอบคอบระมัดระวังในการปฏิบัติงานสูง					
10. ...					
11. ...					
ความมีอิสระในงาน					
12. งานที่ท่านปฏิบัติสามารถให้การพยาบาลโดยอิสระอย่างเต็มความสามารถภายใต้ขอบเขตวิชาชีพ					

ข้อความ	5	4	3	2	1
13. งานที่ท่านปฏิบัติสามารถตัดสินใจได้ด้วยตัวเองอย่างเต็มที่ในงานที่ท่านรับผิดชอบ					
14. ...					
15. ...					
ด้านผลป้อนกลับของงาน					
16. งานที่ท่านปฏิบัติมีการประเมินผลการปฏิบัติงานในด้านความสำเร็จ					
17. งานที่ท่านปฏิบัติมีการประเมินผลการปฏิบัติงานด้านความผิดพลาดที่เกิดขึ้น					
18. ...					
19. ...					
20. ...					

ตอนที่ 4 แบบสอบถามการเรียนรู้ตลอดชีวิต จำนวน 19 ข้อ

คำชี้แจง แบบสอบถามต่อไปนี้ เป็นแบบประเมินความสามารถในการเรียนรู้ตลอดชีวิตของท่าน ขอให้ท่านพิจารณาในแต่ละข้อ และใส่เครื่องหมาย (√) ลงในช่องที่ตรงกับความเป็นจริงมากที่สุดเพียงข้อเดียวเท่านั้น โดยพิจารณาตามเกณฑ์ ดังนี้

5 หมายถึง ท่านเห็นด้วยกับข้อความนั้นมากที่สุด

4 หมายถึง ท่านเห็นด้วยกับข้อความนั้นมาก

3 หมายถึง ท่านเห็นด้วยกับข้อความนั้นปานกลาง

2 หมายถึง ท่านเห็นด้วยกับข้อความนั้นน้อย

1 หมายถึง ท่านเห็นด้วยกับข้อความนั้นน้อยที่สุดหรือไม่เห็นด้วย

ข้อความ	5	4	3	2	1
ด้านความเชื่อและเหตุจูงใจในการเรียนรู้เชิงวิชาชีพ					
1. ท่านเชื่อว่าความรู้ทางการพยาบาลเปลี่ยนแปลงตลอดเวลาทำให้ต้องศึกษาหาความรู้อย่างต่อเนื่อง					
2. ท่านตระหนักถึงความจำเป็นในการหาความรู้ใหม่ๆทางการพยาบาล					
3. …					
4. …					
5. …					
ด้านการร่วมกิจกรรมวิชาการ					
6. ท่านเข้าร่วมการประชุมวิชาการทางพยาบาลอย่างสม่ำเสมอ					
7. ท่านมีส่วนร่วมในการจัดทำเอกสารวิชาการเผยแพร่					
8. …					
9. …					
10. …					
11. …					
ด้านการหาโอกาสเรียนรู้					
12. ท่านมีเวลาในการเพิ่มพูนความรู้อย่างสม่ำเสมอ					
13. ท่านติดตามอ่านบทความทางวิชาการเป็นประจำ					
14. …					

ข้อความ	5	4	3	2	1
15. …					
ด้านการเพิ่มทักษะทางเทคนิคในการสืบค้นข้อมูล					
16. ท่านสืบค้นข้อมูลวิชาการผ่านอินเทอร์เน็ตได้					
17. ท่านฝึกหัดการใช้เทคโนโลยีคอมพิวเตอร์ในการสืบค้นฐานข้อมูลทางการพยาบาลให้มีความเชี่ยวชาญมากขึ้น					
18. ...					
19. …					

ภาคผนวก ค

ผลการวิเคราะห์ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับของความสามารถในการปฏิบัติงาน คุณลักษณะของงาน และการเรียนรู้ตลอดชีวิตของพยาบาลวิชาชีพ จำแนกรายข้อ

ตารางที่ 7 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความสามารถในการปฏิบัติงานของพยาบาลวิชาชีพ ในโรงพยาบาลศูนย์จังหวัดชลบุรี จำแนกรายข้อ (n = 266)

ลำดับ	ความสามารถในการปฏิบัติงานของพยาบาลวิชาชีพ	*M*	*SD*	ระดับ
	ด้านการเป็นผู้นำ	3.99	0.47	มาก
1	ยอมรับข้อเสนอแนะจากสมาชิกทีมแล้วนำมาปรับปรุงการทำงาน	4.18	0.55	มาก
2	รับผิดชอบผลที่เกิดจากการดูแลผู้ป่วยของสมาชิกทีม	4.08	0.62	มาก
3	มอบหมายหน้าที่ความรับผิดชอบให้สมาชิกทีมดูแลผู้ป่วยได้เหมาะสมตามขอบเขตความรู้ ความสามารถ	3.99	0.65	มาก
4	ส่งเสริมให้ผู้ป่วยมีส่วนร่วมในการกำหนดความต้องการการดูแลตนเองได้อย่างเหมาะสม	3.98	0.66	มาก
5	ให้คำแนะนำแก่สมาชิกทีม ในการวางแผนการพยาบาลได้เหมาะสม	3.88	0.63	มาก
6	มีกลวิธีในการพูด เพื่อให้ผู้ป่วยสบายใจ ยอมรับภาวะเจ็บป่วยได้	3.86	3.86	มาก
	ด้านการวางแผนและประเมินผล	3.84	0.48	มาก
7	ให้คำแนะนำแก่ผู้ป่วยและญาติเกี่ยวกับการป้องกันโรคและการดูแลสุขภาพอย่างถูกต้อง	4.07	0.59	มาก
8	กระตุ้นให้สมาชิกในครอบครัวมีส่วนร่วมในการดูแลผู้ป่วย	4.02	0.61	มาก
9	เลือกใช้ทรัพยากรในหน่วยงานเพื่อนำมาวางแผนการดูแลผู้ป่วยได้	3.93	0.59	มาก
10	แนะนำให้ญาติเข้าใจความต้องการผู้ป่วยอย่างแท้จริง	3.84	0.63	มาก
11	วางแผนการสอนโดยผสมผสานความต้องการของผู้ป่วยและความต้องการของญาติได้อย่างเหมาะสม	3.70	0.67	มาก
12	จัดหาทรัพยากรที่มีในชุมชนและนำมาใช้ในการวางแผนการดูแลผู้ป่วยและญาติได้	3.49	0.76	มาก
	ด้านการสอนผู้ป่วยและญาติ	3.80	0.40	มาก
13	สร้างสัมพันธภาพที่ดีในการทำงานระหว่างบุคลากรในทีมสุขภาพ	4.21	0.54	มาก

ตารางที่ 7 (ต่อ)

ลำดับ	ความสามารถในการปฏิบัติงานของพยาบาลวิชาชีพ	*M*	*SD*	ระดับ
14	ใช้เครื่องมือและอุปกรณ์ทางการแพทย์ได้อย่างถูกต้อง	4.11	0.59	มาก
15	ท่านตอบสนองความต้องการด้านจิตใจของผู้ป่วยได้ถูกต้อง	3.92	0.57	มาก
16	ปฏิบัติการพยาบาลช่วยเหลือผู้ป่วยวิกฤตได้ถูกต้องทุกขั้นตอน	3.88	0.71	มาก
17	ประเมินอาการของผู้ป่วยขั้นวิกฤตได้อย่างถูกต้อง	3.86	0.66	มาก
18	ปฏิบัติการพยาบาลช่วยเหลือผู้ป่วยวิกฤตได้ถูกต้องทุกขั้นตอน	3.82	0.69	มาก
19	แสดงความเห็นใจ เข้าใจให้คำปรึกษาแก่ญาติของผู้ป่วยใกล้เสียชีวิต	3.23	1.14	ปานกลาง
	ด้านการดูแลผู้ป่วยวิกฤต	3.87	0.74	มาก
20	ให้การพยาบาลโดยคำนึงถึงสิทธิผู้ป่วย	4.34	0.65	มาก
21	สร้างสัมพันธภาพที่ดีกับผู้ป่วยขณะให้การพยาบาลเพื่อทำให้ผู้ป่วยยอมรับและให้ความร่วมมือในการรักษา	4.24	0.60	มาก
22	ส่งเสริมบรรยากาศในการทำงานด้วยการสร้างความไว้วางใจ ให้การยอมรับนับถือบุคลากรอื่นในทีมสุขภาพ	4.17	0.58	มาก
23	อธิบายให้ผู้ป่วยทราบถึงขั้นตอนการปฏิบัติการพยาบาลก่อนให้การพยาบาลทุกครั้ง	4.13	0.66	มาก
24	ส่งเสริมให้ผู้ป่วยมีการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นและประสบการณ์การดูแลสุขภาพตนเอง	3.75	0.68	มาก
25	การขอความช่วยเหลือจากผู้อื่น	3.06	1.06	ปานกลาง
26	สมาชิกทีมเข้าใจข้อเท็จจริง ความคิดเห็นและความรู้สึกของท่านเมื่อท่านได้สื่อสารแล้ว	3.39	0.98	ปานกลาง
	ด้านการติดต่อสื่อสารและการสร้างสัมพันธภาพ	3.83	0.73	มาก
27	รับผิดชอบต่อการกระทำของตนเอง	4.25	0.65	มาก
28	ท่านทำงานตามขอบเขตของกฎหมายในการประกอบวิชาชีพการพยาบาล	4.21	0.72	มาก

ตารางที่ 7 (ต่อ)

ลำดับ	ความสามารถในการปฏิบัติงานของพยาบาลวิชาชีพ	*M*	*SD*	ระดับ
29	ดำรงและรักษาไว้ซึ่งมาตรฐานการปฏิบัติงาน	4.17	0.61	มาก
30	ปฏิบัติงานด้วยความมั่นใจในตนเอง	4.10	0.69	มาก
31	มีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับจริยธรรมทางการพยาบาล	4.07	0.70	มาก
32	มีหลักการและเหตุผลในการปฏิบัติงานอย่างชัดเจน	4.01	0.55	มาก
33	วางแผนการพยาบาลที่สอดคล้องกับปัญหาและความต้องการเร่งด่วนของผู้ป่วยได้	3.98	0.62	มาก
34	ประเมินผลการพยาบาลได้อย่างถูกต้องเหมาะสม	3.93	0.58	มาก
35	วางแผนและประเมินผลการพยาบาลร่วมกับสมาชิกทีมได้อย่างมีประสิทธิภาพ	3.87	0.56	มาก
36	ปรับปรุงแผนการพยาบาลได้เหมาะสมกับความต้องการของผู้ป่วย	3.86	0.58	มาก
37	หาโอกาสเรียนรู้ประสบการณ์ใหม่เพื่อความก้าวหน้าของตนเองและวิชาชีพ	3.83	0.64	มาก
38	บอกแหล่งประโยชน์ด้านทรัพยากรบุคคลให้แก่ผู้ป่วยและญาติ	3.82	0.63	มาก
39	สื่อสารข้อเท็จจริงและความคิดเห็นเชิงวิชาชีพเป็นลายลักษณ์อักษรให้แก่ผู้ป่วยและครอบครัวได้อย่างถูกต้อง	3.73	0.65	มาก
40	ใช้วิธีการสอน อุปกรณ์การสอน ได้อย่างเหมาะสมกับอายุ การศึกษา ภูมิหลัง และการบกพร่องของประสาทการรับรู้ของผู้เรียน	3.70	0.68	มาก
41	วางแผนการพยาบาลที่ครอบคลุมถึงการเปลี่ยนแปลงของผู้ป่วย	3.67	0.67	มาก
42	การจัดลำดับความสำคัญของปัญหาผู้ป่วย	3.02	1.06	ปานกลาง
43	การเสนอตนรับผิดชอบงานใหม่ ๆ	3.33	1.07	ปานกลาง
44	การยอมรับคำวิจารณ์และนำมาปรับใช้ในการทำงาน	3.53	1.05	มาก
45	ชอบการทำงานพยาบาล	3.65	1.15	มาก

ตารางที่ 8 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับคุณลักษณะของงานของพยาบาลวิชาชีพในโรงพยาบาลศูนย์จังหวัดชลบุรี จำแนกตามรายข้อ ($n = 266$)

คุณลักษณะของงาน	*M*	*SD*	ระดับ
ด้านความหลากหลายในการใช้ทักษะในงาน	4.31	0.56	มาก
1. งานที่ปฏิบัติเป็นงานบริการที่ต้องใช้ความรู้ทักษะและความชำนาญหลายด้าน	4.37	0.66	มาก
2. งานที่ปฏิบัติเป็นงานที่ท่านต้องพัฒนาทักษะและเทคนิคการทำงานใหม่ๆอยู่เสมอ	4.29	0.67	มาก
3. งานที่ปฏิบัติต้องใช้ความรู้ทักษะและความชำนาญ	4.41	0.63	มาก
4. งานที่ปฏิบัติต้องใช้ความริเริ่มสร้างสรรค์อยู่เสมอ	4.17	0.65	มาก
5. งานที่ปฏิบัติต้องใช้ความรู้ความสามารถในการประสานงานกับทีมสุขภาพอื่นภายนอกองค์กร	4.29	0.65	มาก
ด้านความมีเอกลักษณ์ของงาน	3.77	0.62	มาก
6. งานที่ปฏิบัติเป็นงานที่ให้การดูแลผู้รับบริการทั้งด้านร่างกายจิตใจอารมณ์สังคมและจิตวิญญาณ	4.36	0.67	มาก
7. งานที่ปฏิบัติเป็นงานที่มีความสมบูรณ์ในตัวงานต้องรับผิดชอบงานเพียงคนเดียวตั้งแต่ต้นจนจบ	3.05	1.26	มาก
8. งานที่ปฏิบัติเป็นงานที่ท่านสามารถระบุกระบวนการเป็นขั้นตอนตั้งแต่ต้นจนจบได้อย่างชัดเจน	3.91	0.84	มาก
ด้านความสำคัญของงาน	4.41	0.58	มาก
9. งานที่ปฏิบัติต้องใช้ความคิดและเหตุผลรวมทั้งความรอบคอบระมัดระวังในการปฏิบัติงานสูง	4.36	0.65	มาก
10. งานที่ปฏิบัติสามารถช่วยให้ผู้ป่วยรอดชีวิตและเน้นความปลอดภัยของผู้รับบริการ	4.46	0.66	มาก
11.งานที่ปฏิบัติต้องใช้ทักษะการทำงานด้วยน้ำมือน้ำคำและน้ำใจ	4.41	0.66	มาก

ตารางที่ 8 (ต่อ)

คุณลักษณะของงาน	*M*	*SD*	ระดับ
ด้านความมีอิสระในงาน	4.00	0.60	มาก
12. งานที่ปฏิบัติสามารถให้การพยาบาลโดยอิสระอย่างเต็มความสามารถภายใต้ขอบเขตวิชาชีพ	4.18	0.69	มาก
13. งานที่ปฏิบัติสามารถตัดสินใจได้ด้วยตัวเองอย่างเต็มที่ในงานที่ท่านรับผิดชอบ	4.05	0.72	มาก
14. งานที่ปฏิบัติสามารถมอบหมายแก่บุคลากรระดับรองได้โดยพิจารณาตามความเหมาะสมตามบทบาทความรับผิดชอบของแต่ละบุคคล	4.02	0.68	มาก
15. งานที่ปฏิบัติสามารถริเริ่มวางแผนและแก้ไขปัญหาในการปฏิบัติงานบางอย่างด้วยตนเองตามความเหมาะสมโดยไม่ต้องรอคำสั่งจากผู้บังคับบัญชา	3.84	0.78	มาก
ด้านผลป้อนกลับของงาน	4.01	0.58	มาก
16. งานที่ปฏิบัติมีการประเมินผลการปฏิบัติงานในด้านความสำเร็จ	4.05	0.66	มาก
17. งานที่ปฏิบัติมีการประเมินผลการปฏิบัติงานด้านความผิดพลาดที่เกิดขึ้น	3.82	0.83	มาก
18. งานที่ปฏิบัติมีเกณฑ์การประเมินผลการปฏิบัติงานที่กำหนดไว้อย่างชัดเจน	4.11	0.68	มาก
19. งานที่ปฏิบัติมีการนำผลการประเมินการปฏิบัติงานของตนเองและหน่วยงานจากผู้บริหารทางการพยาบาลอย่างสม่ำเสมอ	4.03	0.71	มาก
20. งานที่ปฏิบัติมีการนำผลการประเมินมาปรับปรุงและพัฒนางานทุกครั้งที่ได้รับการประเมิน	4.04	0.67	มาก
รวม	**4.10**	**0.50**	**มาก**

ตารางที่ 9 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับการเรียนรู้ตลอดชีวิตของพยาบาลวิชาชีพในโรงพยาบาลศูนย์ในจังหวัดชลบุรี จำแนกตามรายข้อ (n = 266)

การเรียนรู้ตลอดชีวิต	*M*	*SD*	ระดับ
ด้านความเชื่อและเหตุจูงใจในการเรียนรู้เชิงวิชาชีพ	4.24	0.50	มาก
1. ความรู้ทางการพยาบาลเปลี่ยนแปลงตลอดเวลาทำให้ต้องศึกษาหาความรู้อย่างต่อเนื่อง	4.41	0.62	มาก
2. ความจำเป็นในการหาความรู้ใหม่ๆทางการพยาบาล	4.37	0.61	มาก
3. การเรียนรู้ตลอดชีวิตเป็นสิ่งจำเป็นสำหรับวิชาชีพการพยาบาล	4.48	0.58	มาก
4. ท่านจะล้าหลังถ้าท่านหยุดศึกษาหาความรู้เพิ่มเติม	4.20	0.76	มาก
5. ความสุขกับการอ่านบทความวิชาการ	3.65	0.80	มาก
ด้านการร่วมกิจกรรมวิชาการ	3.20	0.72	ปานกลาง
6. เข้าร่วมการประชุมวิชาการทางพยาบาลอย่างสม่ำเสมอ	3.61	0.91	มาก
7. มีส่วนร่วมในการจัดทำเอกสารวิชาการเผยแพร่	2.84	1.05	ปานกลาง
8. ให้ความร่วมมือในการทำวิจัยกับทีมสุขภาพ	3.77	0.92	มาก
9. มีส่วนร่วมในการนำเสนอผลงานในที่ประชุมวิชาการ	2.95	1.17	ปานกลาง
10. มีผลงานตีพิมพ์เผยแพร่ในวารสาร	2.00	1.34	น้อย
11. ติดตามข่าวสารความก้าวหน้าทางวิทยาศาสตร์สุขภาพ	3.38	0.92	ปานกลาง
ด้านการหาโอกาสเรียนรู้	3.46	0.65	มาก
12. มีเวลาในการเพิ่มพูนความรู้อย่างสม่ำเสมอ	3.41	0.82	ปานกลาง
13. ติดตามอ่านบทความทางวิชาการเป็นประจำ	3.15	0.91	ปานกลาง
14. เข้าฟังบรรยายหรือประชุมวิชาการทุกครั้งเมื่อมีโอกาส	3.76	0.71	มาก
15. มีการแลกเปลี่ยนความรู้เชิงวิชาชีพกับผู้ร่วมงาน	3.59	0.73	มาก
ด้านการเพิ่มทักษะทางเทคนิคในการสืบค้นข้อมูล	3.87	0.70	มาก
16. สืบค้นข้อมูลวิชาการผ่านอินเทอร์เน็ตได้	3.94	0.74	มาก
17. ฝึกการใช้เทคโนโลยีคอมพิวเตอร์ในการสืบค้นฐานข้อมูลทางการพยาบาลให้มีความเชี่ยวชาญมากขึ้น	3.80	0.71	มาก
18. สามารถค้นหาหนังสือ/ตำราวิชาการที่เกี่ยวข้องเพื่อเป็นหลักฐานเชิงประจักษ์ในการปฏิบัติงานได้ถูกต้อง	3.68	0.72	มาก

ตารางที่ 9 (ต่อ)

การเรียนรู้ตลอดชีวิต	*M*	*SD*	ระดับ
ด้านการเพิ่มทักษะทางเทคนิคในการสืบค้นข้อมูล			
19. สามารถใช้ระบบเครือข่ายอินเทอร์เน็ตในการติดต่อแลกเปลี่ยนความรู้ทางการพยาบาล	3.74	0.72	มาก
รวม	**3.62**	**1.08**	**มาก**